

UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA
Departamentul Informațional Biblioteconomic

Colecția “Universitaria”
Fascicula a 42-a

VREMEA

DESCOPERĂ

ADEVĂRUL

**STUDIUM IN HONOREM
CONSACRAT JUBILEULUI DE 60 ANI
DIN ZIUA NAȘTERII
CONFERENȚIARULUI UNIVERSITAR
NINA TĂLĂMBUȚĂ**

Chișinău, 2010

CZU 016:[576.89+929]

V 95

Ediție îngrijită de: Zinaida Sochircă

Elaborat de: Ludmila Corghenci,
Cristina Ciugureanu, Eleonora Idrisov

Redactor științific: Ludmila Corghenci

Redacție bibliografică: Valentina Chitoroagă

Machetare, tehnoredactare: Zinaida Diacova

Coperta: Oleg Chihai, Zinaida Diacova

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Vremea descoperă adevărul: studium in honorem Nina Tălămbuță : [Biobibliografie] / Univ. Liberă Intern. din Moldova ; elab. de Ludmila Corghenci, Cristina Ciugureanu, Eleonora Idrisov ; red. șt.: Ludmila Corghenci ; red. bibliogr.: Valentina Chitoroagă ; ed. îngrijită de Zinaida Sochircă. – Ch. : ULIM, 2010. – 127 p. – (Colecția "Universitaria" ; Fascicula a 42-a).

50 ex.

ISBN 978-9975-101-35-6.

016:[576.89+929]

Departamentul Informațional Biblioteconomic ULIM

Adresa: str. Vlaicu Pârcălab, 52

MD 2012 Chișinău, Republica Moldova

Tel. 21 24 18

e-mail: biblioteca@ulim.md

<http://library.ulim.md/>

ISBN 978-9975-101-35-6

© ULIM, 2010

NINA TĂLĂMBUȚĂ

**Doctor în biologie, conferențiar universitar,
Facultatea Biomedicină și Ecologie,
Universitatea Liberă Internațională din Moldova**

MOTO

*Viața e asemeni unui drum,
în care trebuie să înaintăm mereu.*

(Bossuet)

*Omul are parte, rând pe rând, de bucurie și durere, nimeni
nu obține o fericire fără sfârșit.*

(Mahabharata)

*Ceea ce fac eu astăzi, mi-a fost dat să fac!...
Căci am venit pe lume cu o menire!*

(Constantin Brâncuși)

*O bună parte din viață am dedicat-o elaborării și
promovării noilor metodologii de instruire în domeniul
Parazitologiei, motiv pentru care îmi doresc cu toată
ardoarea ca discipolii mei să mă ajute să realizez din belșug și cu
desăvârșire realizările mele spre culmile perfecțiunii.*

Cu mari speranțe, Nina TĂLĂMBUȚĂ

CUPRINS

Ludmila CORGHENCI. Topografia succesului didactico-științific sau În loc de Prefață.....	7
STUDII DE AUTOR.....	11
Nina TĂLĂMBUȚĂ. Integralitatea sistemului biologic <i>Fasciola hepatica – Lymnaea truncatula.....</i>	12
Nina TĂLĂMBUȚĂ. Stabilitatea funcțională a biosistemului <i>Plasmodium spp – Anopheles spp</i>	22
OMAGII	
Vasile SOCOLOV. Elogiu cu prilejul zilei de naștere.....	31
Eudochia ZAGORNEANU. Dăruire pentru cunoașterea unei lumi invizibile	34
Eronim ȘUTEU, Vasile COZMA. Clipse aniversare	36
Vasile LUTAN. Perseverență, responsabilitate, competență, estetism	39
Gheorghe DONICĂ. Omagiu colegial pentru Nina Tălămbuță	42
Oleg CHIHAI. Despre personalitatea adevărată vorbesc doar faptele	44
Eudochia GLADÂȘ. De drag de sora mea	46
Elena BABAN. Om cu suflet mare	49
Olesea CRESCIUC. Odă pentru profesoara mea dragă ...	51
Ana NEGRU. În onoarea Doamnei Nina Tălămbuță.....	53
CURRICULUM VITAE	55
IDENTITATEA PROFESIONALĂ a doamnei Nina Tălămbuță	62

ALBUMUL VIETII	69
PALMARES BIBLIOGRAFIC	
Teza de doctor	81
Monografii	85
Contribuții științifice	85
Articole în culegeri, anale, ediții continue.....	85
Articole în reviste	91
Comunicări la congrese, conferințe, simpozioane....	92
Lucrări didactice.....	102
Nina Tălămbuță – recenzent, consultant științific, referent	105
Omagii. Note. Cronică	109
Lucrări studențești	110
Referințe despre activitatea Doamnei Nina Tălămbuță	111
Autografe pentru Nina Tălămbuță – reflecție a aprecierii și considerațiunii	112
Indice de nume	116
Indice de titluri.....	119

TOPOGRAFIA SUCCESULUI DIDACTICO-ȘTIINȚIFIC SAU ÎN LOC DE PREFAȚĂ

***Ludmila CORGHENCI,
director adjunct DIB***

Prezentul Studium in honorem are drept fundament o cercetare bibliografică și bibliometrică, „crescută” ulterior într-o publicație complexă, inserând studii de autor, articole-omagii, curriculum vitae și alte componente. După om – și lucrarea. Este vorba despre o lucrare-omagiu pentru Doamna Nina Tălâmbuță, doctor în biologie, conferențiar universitar la Catedra Medicină Preventivă și Ecologie, Facultatea Biomedicină și Ecologie, ULIM.

Citiseam undeva, că viața omului are trei ipostaze: cea a tinereții (când dorințele depășesc posibilitățile), vârsta de aur (când dorințele cooperează cu posibilitățile) și vârsta împlinirilor (când dorințele coincid cu posibilitățile). Doamna Nina Tălâmbuță, de „parazitologie înfiată” (vorba poetului Vasile Romanciuc), a atins cea mai frumoasă și de perspectivă treaptă – vârsta împlinirilor. Despre Domnia Sa în comunitatea universitară și cea profesională se zice/gândește următoarele: este fericită cu ce are, dar urmărește să obțină ce dorește; gândește ca un om de acțiune, acționează ca un om care gândește; învață de la toate; nu folosește niciodată situațiile imprevizibile drept scuze sau explicație; își cântărește acțiunile; contribuie substanțial la descătușarea energiilor pozitive; administrează timpul de muncă în mod inteligent. Sunt niște sinteze, făcute atât în baza colaborărilor profesionale, cât și a informației, inserată în paginile prezentului studiu in honorem.

Departamentul Informațional Biblioteconomic, cu sprijinul Rectoratului ULIM, a considerat important de a consemna Omul, Profesorul, Cercetătorul, Partenerul

profesional – Doamna Nina Tălămbuță - prin elaborarea și editarea prezentei lucrări. Studiul in honorem include câteva compartimente, specifice unei astfel de publicații.

Primul compartiment – „Studii de autor” inserează două materiale ale doamnei N. Tălămbuță privind integralitatea sistemului biologic și stabilitatea funcțională a acestuia. Sunt prezentate rezultatele cercetărilor riguroase, efectuate de pe poziția cunoștințelor moderne în domeniul ecologiei, ciclului evolutiv și particularităților morfologice.

Impresionant este compartimentul „Omagii”, acesta inserând materiale semnate de către manageri universitari, colegi, discipoli, rude. O elementară înșiruire a titlurilor materialelor incluse – „Elogiu cu prilejul zilei de naștere” (V. Socolov), „Dăruire pentru cunoașterea unei lumi invizibile” (E. Zagorceanu), „Perseverență, responsabilitate, competență, estetism” (V. Lutan) și altele – reflectă rolul, locul, aprecierea, precum și contribuțiile/implicațiile Doamnei Nina Tălămbuță la organizarea și dezvoltarea activității de cercetare, didactice, formarea generațiilor de profesioniști, promovarea valorilor incontestabile. Este semnificativ faptul, că fiecare articol este însoțit de un moto, acestea reflectând filozofia vieții Doamnei N. Tălămbuță.

Ampla informație bibliografică, prezentată în compartimentul „Palmares bibliografic”, este precedată de curriculum vitae și galeria foto. Palmaresul bibliografic reflectă publicațiile, semnate de către N. Tălămbuță, indiferent de genul, conținutul și limba acestora, locul editării, suportul de fixare a informației. Selectarea materialelor a fost finisată la 20 mai 2010. În calitate de surse pentru selectarea informației au fost utilizate: arhiva și biblioteca personală a Doamnei Nina Tălămbuță, colecțiile Departamentului Informațional – Biblioteconomic ULIM, edițiile bibliografiei naționale, editate de către Camera Națională a Cărții. În procesul de pregătire a

lucrării au fost consultate și colecțiile Bibliotecii Republicane Științifice Agricole a Universității Agrare de Stat din Moldova (prin intermediul colegilor noștri, fapt pentru care le suntem recunoscători).

Materialele, semnate de N. Tălămbuță, sunt structurate după genul și conținutul acestora (teza de doctor, monografia, contribuții etc.), iar în interior – în ordine direct cronologică. Descrierile bibliografice sunt realizate în funcție de prevederile standardelor bibliologice în vigoare, păstrând caracterele originale ale limbii documentului. Pentru a înlesni cercetările și regăsirea informației necesare, studiul este însoțit de indexuri de nume și titluri, acestea orientând utilizatorul spre numărul de ordine al descrierii bibliografice a documentului căutat.

Compartimentul bibliografic oferă suport clar pentru analiza bibliometrică a patrimoniului documentar, semnat de către N. Tălămbuță. Specificăm, că noțiunea de bibliometrie a fost utilizată inițial în anul 1969, definind un domeniu al biblioteconomiei și științelor informației, care utilizează metode matematice și statistice (cantitative) pentru studierea producției și circulației documentelor publicate. Această analiză poate fi efectuată în funcție de diferite criterii: suport de fixare a informației, apartenența tipologică, limba și locul editării etc. Iată doar câteva variabile ale operei Doamnei Nina Tălămbuță.

În total studiul în onorem reliefează 143 de publicații, semnate de N. Tălămbuță, editate între anii 1976-2010. Cei mai rodnici ani (din punct de vedere a numărului publicațiilor) sunt: 2009 – 14; 1995 – 13; 1996 – 12; 1997, 1998 – câte 11; 1999, 2008 – câte 8. În medie, anual Doamna N. Tălămbuță publică de la 2 la 8 lucrări. Din punct de vedere al criteriului lingvistic conchidem următoarele: majoritatea lucrărilor de autor sunt scrise în limba română – 117; în limba rusă – 20; în limba engleză – 6.

Variată este panorama tipologică a operei în cauză, la bază fiind pusă destinația funcțională a acesteia. În acest sens predomină textele publicate (rezumate, teze, text integral) ale comunicărilor, prezentate de către Doamna Nina Tălămbuță în cadrul reuniunilor științifice internaționale, naționale, locale (55 din quantumul total). Evident, ca și oricare alt cercetător, autorul utilizează eficient avantajele contribuțiilor în culegeri, reviste (operativitate, acces larg, flexibilitate) – în total 42 de articole. Ordonarea în funcție de criteriul tipologic ne oferă în continuare următoarele statistici: teze de doctor, autoreferate – 2; monografii -1; lucrări didactice – 9; recenzii, lucrări redactate – 29; omagii, note – 1; lucrări studentești – 4.

Analiza operei respective în funcție de suportul de fixare a informației, ne permite să conchidem asupra predominării formatului tradițional. Dar evidențiem înregistrarea lucrărilor Doamnei Nina Tălămbuță și pe CD-uri, acestea fiind parte componentă a colecției universitare „e-Portofolii educaționale ale cadrelor didactico-științifice ULIM”. Lucrările sunt accesibile și prin serverul universitar la adresa: <ftp://ftp.ulim.md>.

Compartimentul studiului „Autografe pentru Nina Tălămbuță – reflecție a aprecierii și considerațiunii” are o dublă semnificație. Dintr-o parte, reflectă poziția Doamnei Nina Tălămbuță în comunitatea științifico-didactică – prin intermediul textelor autografelor, incluse pe cărțile autorilor – personalități notorii ai domeniului. Din altă parte, acest compartiment reflectă interesul, pasiunea Doamnei Nina Tălămbuță pentru Carte – prezență veșnică, cultul pentru care o ghidează pe parcursul întregii vieți. Acest compartiment ne sugerează, că Doamna Nina Tălămbuță este deținătoarea unei biblioteci personale de valoare, constituită în baza intereselor științifice, didactice reprezentative.

Prezentul studiu este destinat celor interesați în domeniu, conducătorilor instituțiilor de învățământ superior, universitarilor, studenților, bibliografilor.

Echipa de lucru aduce mulțumiri Doamnei Nina Tălămbuță pentru colaborarea fructuoasă și oferirea suportului necesar, pentru implicațiile de rigoare și benefice în procesul elaborării lucrării.

STUDII DE AUTOR

Nivelul actual al investigațiilor parazitologice efectuate în ultimii ani, impune o riguroasă analiză a problemelor derivate din corelația paraziților cu organismul gazdă și mediul înconjurător. Conform analizei sistemice, parazitul în fiecare caz aparte, necesită o abordare la nivel de sistem biologic în concordanță cu factorii biotici și abiotici. Aplicarea acestei metodologii permite investigarea factorilor pentru elucidarea mecanismelor care asigură integralitatea și stabilitatea funcțională a biosistemelor parazitare. Odată cu stabilirea parazitului în organism, ia naștere sistemul parazit-gazdă. Relațiile reciproce între componentele acestui cuplu se pot constitui în baza legii unității și luptei contrariilor. În situația, când lipsește adaptarea reciprocă în plan filogenetic și ontogenetic, apare riscul precarității, care suprimă integralitatea și stabilitatea funcțională a biosistemului parazitar.

INTEGRALITATEA SISTEMULUI BIOLOGIC *FASCIOLA HEPATICA-LYMNAEA TRUNCATULA*

Nina TĂLĂMBUȚĂ

În lucrare sunt prezentate rezultatele cercetării privind integralitatea și stabilitatea funcțională a biosistemului parazitar *Fasciola hepatica* – *Lymnaea truncatula*. Problema relațiilor interspecifice este abordată de pe poziția cunoștințelor moderne în domeniul ecologiei, ciclului evolutiv și particularităților morfologice.

La baza constituirii acestui sistem biologic stau trei premise edificatoare: contactul parazitului cu gazda receptivă, condițiile favorabile de evoluție a parazitului în gazdă și potențialul parazitului pentru evitarea reacțiilor de apărare a gazdei. Contactul parazitului cu gazda depinde de prezența miracidiului în mediul acvatic, prezența *Lymnaea truncatula* receptivă la infestare, adaptările morfofuncționale ale formei infestante pentru pătrunderea activă în gazdă și de condițiile ecologice în biotopul dat. Stabilitatea și integralitatea sistemului parazitar deschis este determinată de interacțiunea factorilor intrinseci specifici parazitului (*Fasciola hepatica*) și gazdei (*Lymnaea truncatula*), precum și celor extrinseci.

Factorii intrinseci parazitari

Embriogeneza și eclozarea miracidiului. **Ouăle** de *F. hepatica* eliminate din gazdă se dezvoltă în mediul acvatic. La +20°C miracidiul apare în 14 zile, la +26°C în 9 zile, la +15°C în șase săptămâni; temperatura de +10°C stopează ecloziunea. Oul conține un ovul fertilizat cu o insulă de celule viteline. La un pol este dispus cu un opercul, fixat cu o substanță gelatinoasă. Ouăle incubate la întuneric (+22°C), nu eclozionatează nici chiar într-o lună de zile, iar expunerea lor la lumină induce o ecloziune masivă în câteva ore. Miracidiul sub influența luminii

eliberează o enzimă care induce lichefierea cementului. Coloidul nu forțează desprinderea operculului, dar diferența de tensiuni ale mediilor (hipertonică în ou și hipotonică în exterior) condiționează pătrunderea apei în ou și evacuarea larvei. **Miracidiul** este acoperit cu cili, are un spin rostral pentru pătrunderea activă în gazda și celule germinale, din care se vor dezvolta generațiile fiice de redii și cercari. Rolul biologic al miracidiului este descoperirea gazdei și pătrunderea în ea pentru inițierea ciclului evolutiv. Imediat după ecloziune miracidiul, mișcându-se vioi cu ajutorul cililor și rotindu-se în jurul axei își schimbă brusc direcția, perforând apa. În rezultatul acestor mișcări haotice crește probabilitatea contactului cu gazda. Viteza cu care se mișcă larva (2-3 mm/sec) depinde de regimul termic, la temperaturi crescute fiind mai sporită.

Longevitatea miracidiului variază de la 6 ore până la 10-25 ore. Factorii care determină longevitatea sunt: temperatura, oxigenarea, componența chimică a apei și starea fiziologică a miracidiului în timpul ecloziunii din ou. În condițiile termice de 0°C – +5°C la întuneric miracidiul trăiește cca 44 ore, pe când la lumină supraviețuirea larvei nu depășește 26 ore. Lumina reprezintă factorul principal care stimulează mișcările și consumul glicogenului. Longevitatea miracidiului este dependentă numai de rezervele substanțelor nutritive depozitate în țesuturile larvei din perioada embriogenezei.

Deplasarea larvelor în mediul acvatic spre locurile de stocare maximă a melcilor este favorizată de fenomenele adaptive cu rol pozitiv: **fototropism**, **chimiotropism**, **reotropism**, precum și **geotropism** negativ. Esența biologică a îmbinării fototropismului pozitiv și geotropismului negativ rezidă din ecologia gazdei intermediare (*L.truncatula*), melcilor acvatici care supraviețuiesc pe pășuni mlăștinoase și în apa din bazinele mici, iazuri, în urme de șine (auto), copite, șanțuri

etc. În zilele însorite melcii se mențin la suprafață pentru restabilirea rezervelor de aer în camera pulmonară. Fototropismul pozitiv și geotropismul negativ determină orientarea și deplasarea miracidiului spre lumină la suprafața apei, unde probabilitatea contactului cu viitoarea gazdă devine mai evidentă. De menționat faptul că în natură miracidiul eclozează numai în zilele însorite și tocmai în acest timp majoritatea melcilor se află la suprafața apei, unde și se petrece contactul. Aflându-se în zona populată de melci, parazitul favorizează probabilitatea contactului cu gazda și prin chimiotropismul pozitiv. Melcii elimină mucus, care conține substanțe atractive pentru miracidium. Reotropismul pozitiv facilitează pătrunderea în gazdă, care se petrece numai în preajma orificiului respirator, fiind înconjurat cu epiteliul ciliat. Vibrația acestuia creează curenți de apă care devin atractivi pentru miracidium, favorizând astfel pătrunderea lui în gazdă.

Capacitatea invazională a miracidiului depinde de vârsta larvei și de regimul termic. În primele clipe după ecloziune larvele sunt intacte. Proprietatea infestantă atinge valori maxime la vârsta de 1,5-2 ore, apoi treptat diminuează. Scăderea potențialului infestant este determinată de consumul excesiv al glicogenului, datorită mișcărilor active, în condițiile regimului termic de +15°C – +20°C.

Pătrunderea miracidiului în organismul gazdei

L.truncatula se realizează în trei faze:

- **Atașarea** la suprafața tegumentului. Miracidiul, mișcându-se haotic intră în contact cu tegumentul melcului și mai întâi de toate încearcă să se fixeze pe suprafața lui. Această fixare se petrece cu ajutorul papilei apicale. Larva se contractă spre partea anterioară, se strânge, transformându-se într-o ventuză ce aderă la tegument.

- **Pătrunderea** în tegument începe după o contracție puternică a corpului, care brusc se alungește și printr-un salt rapid pătrunde în tegument. Faza de pătrundere durează cca 30 minute. Prin mișcări ritmice de contractare și dilatare larva se deplasează prin tegument. Pătrunderea prin regiunea orificiului respirator, este favorizată de adaptarea structurii rostrale a miracidiului la morfologia epiteliului tegumentar al melcului. În faza pătrunderii miracidiul pierde învelișul ciliat transformându-se în **sporochist tânăr**.
- **Migrarea** spre hepatopancreas se realizează prin țesuturi și vasele sistemului sanguin.

Partenogeneza (sporochist matern→redia→ cercar). Sporochistul tânăr după pătrundere în melc suferă o schimbare, transformându-se în sporochist matern. Această metamorfoză are un caracter regresiv datorită pierderii unor structuri morfologice. În faza de pătrundere în gazdă, miracidiul pierde plăcile epiteliale. Stratul subepitelial va îndeplini funcția peretelui sporochistului matern. Glanda apicală funcționează, până sporochistul tânăr se stabilește în hepatopancreas, apoi dispare. Se reduc organele de simț: petele oculare și aparatul nervos. Fără schimbări rămân ovarul cu celulele germinale (ouă partenogenetice) și aparatul excretor. Metamorfoza sporochistului durează 2 – 12 ore. **Sporochistul matern** evoluează în tractul digestiv al melcului, are forma unui sac și conține celule germinale. **Redia** se dezvoltă în sporochistul matern, provoacă ruperea membranei acestuia și se eliberează. Are gură, faringe, intestin, o ventuză, ovar cu celule germinale, din care se vor dezvolta cercarii. În condiții favorabile rediile pot da naștere altor redii, numite **redii fice**. În partea anterioară a rediei se află un orificiu numit tocostom, prin care se elimină cercarii. **Cercarul**, ultimul stadiu larvar care se dezvoltă în melc, are corpul oval, aparatul digestiv neramificat, sistem

excretor, două ventuze și o coadă lungă (de două ori mai lungă decât corpul) foarte mobilă, care permite larvei să înoate rapid.

Părăsirea activă a gazdei. Ieșit din redie cercarul migrează activ prin țesutul glandei digestive, perforează peretele acesteia și ajunge în hemocel, unde se află cca 10 zile, timp necesar pentru finisarea metamorfozei și acumularea glicogenului. Din hemocel cercarul trece în sistemul sanguin, iar prin sinusul rectal și cel renal în vasele pulmonare și cord. Con tracția ventriculului facilitează deplasarea cercarilor în artera pulmonară și apoi în sinusurile mantiei. Perforând vasul sanguin, traversează țesuturile mantiei și se elimină în mediul ambiant.

Prolificitatea generațiilor partenogenetice: 1 miracidiu → 1 sporochist matern; 1 sporochist → 6 redii; 1 redie → 15 cercari pe zi; 6 redii → 90 cercari pe zi; într-o lună → 2700 cercari. Înmulțirea larvară prin partenogeneză reprezintă un mecanism de reglare a densității populației parazitare. Restabilirea nivelului de invazie, care din diferite motive a fost supusă pieirii în perioada embriogenezei și evoluției postembrionare, va condiționa supraviețuirea parazitului și menținerea stabilității funcționale a biosistemului *F.hepatica* – *L.truncatula*.

Patogenitatea generațiilor larvare asupra organismului gazdei intermediare variază în funcție de numărul paraziților, vârsta și starea imunobiologică a gazdei.

Acțiunea mecanică se realizează prin **traumatisme** și **perforații** ale mantiei în perioada migrării miracizilor spre hepatopancreas și emerjării cercarilor; prin **compresiunea** glandei digestive de redii și cercari în timpul înmulțirii. Parazitismul generațiilor partenogenetice, care durează pe tot parcursul activității fiziologice a melcilor, determină **atrofia gonadelor**.

Acțiunea spoliatoare constă în utilizarea componentelor nutritive din organismul gazdei. Sporochistul fiind lipsit de aparat digestiv sustrage glicogenul prin suprafața corpului, iar rediile se hrănesc cu celule hepatopancreatice.

Tulburarea metabolismului se soldează cu diminuarea rezervelor de glicogen, sporirea concomitentă a rezervelor lipidice și apariția **gigantismului**, care favorizează prolificitatea crescută a generațiilor partenogenetice. Carotinoizii se depozitează în țesuturile piciorului, colorându-l în galben-brun – semnul caracteristic melcilor infestați.

Tulburări funcționale ale aparatului reproducător. Generațiile partenogenetice determină atrofia temporară ale glandelor genitale sau/și **castrația parazitară**, iar în cele din urmă perversiunea sexuală.

Perturbările enumerate acționează defavorabil asupra densității numerice în populația melcilor.

Factorii intrinseci specifici

gazdei intermediare *Lymnaea truncatula*

Biodiversitatea limneidelor. *Lymnaea* (gr. limne – mlaștină) gen de moluște acvatică care servesc gazdă intermediară pentru *F.hepatica*. Încrengătura *Mollusca* (lat. molus – moale) cuprinde cca 130000 specii. După diversitate și răspândire în natură moluștele se plasează pe locul secund, primul fiind ocupat de artropode. Cele mai numeroase specii (90000) sunt grupate în clasa *Gastropoda*. Familia *Lymnaeidae* cuprinde specii de talie medie și mică. Genul *Lymnaea* se caracterizează prin cochilie alungită cu apexul ascuțit. *L.truncatula* este răspândită în regiunile cu fânețe umede, pe văile ce se inundă periodic sau acolo unde apele freatice se ridică repede pe pășuni în timpul ploilor. Răspândirea cosmopolită ale limneidelor favorizează perenizarea pășunilor și perpetuarea *F.hepatica* pe diferite continente ale globului. Se găsesc și în nămolul de baltă acoperit cu

alge diatomeice. Vara, când apa dispare, melcii supraviețuiesc în gropi acoperite cu vegetație acvatică densă.

Activitatea fiziologică. Din clasa *Gastropoda* ce-a mai receptivă la infestare cu *F.hepatica* este *Lymnaea truncatula* grație ecologiei și activității fiziologice. Această specie populează habitate dulcicole din zone de altitudine joasă și înaltă. Prezența algelor, plantelor cu frunze late și mълul favorizează dezvoltarea lor. Se alimentează cu alge, hidre, protozoare, icre de pești, cadavre de melci și pești. Respirația este parțial prin piele și pulmonii cu aer atmosferic, pe care îl inspiră în cavitatea pulmonară, ridicându-se la suprafața apei de 10-14 ori/oră la +20°C – +24°C. Sunt organisme hermafrodite. Maturitatea sexuală apare la 4-5 luni. Perioada de reproducere aprilie – octombrie. Depunerea ouălor are loc din primăvară la temperatura apei de +12°C – +14 °C. Prolificitatea constituie 60-140 ouă. În timpul verii melcul depune până la 20 ponte cu număr variat de ouă. Peste trei săptămâni apar juvenili cu cochilie, care toamna devin maturi și încep să se înmulțească. Durata vieții constituie 4-5 ani. Suportarea oscilațiilor mari de temperatură este determinată de capacitatea de **hibernare**, motiv pentru care melcul se îngroapă în sol și se retrage în cochilie. Vara pe timp secetos melcii se adâncesc în mъл, revenind la activitate în septembrie – octombrie. În faza hibernală și estivală supraviețuiesc și formele larvare de *F.hepatica*.

Factorii extrinseci

Regimul hidric. Apariția și stabilitatea sistemului *F.hepatica* – *L.truncatula* sunt determinate de condițiile climaterice. Evoluția limneidelor și embriogeneza ouălor de *F.hepatica* pot decurge numai în mediul acvatic, în caz contrar funcționarea sistemului parazitar este sistată.

Regimul termic. Ouăle neembrionate rezistă 8-9 zile la uscăciune, în bălegarul umed până la 8 luni. Regimul termic la +4°C – +5°C favorizează supraviețuirea **ouălor** timp de un an; la 0°C ouăle se distrug. Embrionii mor la

+40°C – +50°C în câteva minute, iar la +5°C – +15°C în 2 zile. De temperatura mediului ambiant depinde durata embriogenezei, viabilitatea și proprietatea infestantă a **miracidiului**. La +20°C – +26°C miracidiul se dezvoltă în 14–9 zile, iar la +15°C în șase săptămâni. Ecloziunea nu are loc sub +10°C. În condițiile termice de la 0°C până la +2°C – +5°C la întuneric miracidiul trăiește 44 ore, pe când la lumină supraviețuirea larvei nu depășește 26 ore. Proprietatea invazională a miracidiului sporește când temperatura mediului ambiant se află în limitele de la +15°C până la +20°C. În condiții de uscăciune miracidii mor imediat. Temperatura și luminozitatea influențează asupra procesului de emerjare a **cercarilor**, care se petrece numai ziua la temperatura de la +4°C – +35°C cu pH-ul mediului acvatic 6,5– 9,5.

Heliotropismul pozitiv, caracteristic miracidiului și melcului acvatic, favorizează contactul între ei pentru continuitatea ciclului evolutiv și stabilitatea funcțională a biosistemului parazitar. Închistarea cercarilor în mediul ambiant se realizează la lumină, pe un suport dur și neted la suprafața apei, în regimul termic de +4°C – +35°C.

Sinteză. În cadrul sistemului parazitar *F.hepatica* – *L.truncatula* își exercită acțiunea prin retroreglare, diverse mecanisme care condiționează integralitatea și stabilitatea. Acestea sunt, pe de o parte, particularitățile de comportament ale populației parazitare iar, pe de altă parte, reacțiile gazdei.

Stabilitatea funcțională a sistemului este reglată, prin părăsirea activă (constant sau sporadic) a gazdei infestate de paraziți. În caz contrar, stocarea acestora, produce pieirea gazdei. Emerjarea cercariilor din organismul melcilor favorizează diminuarea valorii numerice a populației parazitare și determină supraviețuirea gazdei. Restabilirea abundenței numerice a

paraziților în organismul melcului infestat este reglată prin *feed-back* de capacitatea adaptivă a parazitului la înmulțire în stadiul larvar prin partenogeneză (sporochist matern → redia → cercar). Așadar, pe de o parte, parazitul se elimină din gazdă, favorizându-i supraviețuirea, iar pe de altă parte, populația parazitară remanentă se înmulțește, sporindu-și nivelul numărului. Gigantismul gazdelor infestate favorizează prolificitatea sporită a generațiilor partenogenetice și creșterea abundenței numerice a populației parazitare.

Densitatea populației parazitare este reglată și prin reacțiile gazdei. La infestări repetate, în sângele melcilor invadați, apare o substanță similară anticorpilor la vertebrate, care determină imobilitatea miracidiului. Totodată, în organismul imun se produce incapsularea sporochiștilor localizați în organele bogate în țesut conjunctiv (glanda proteică, picior).

Generațiile partenogenetice influențează negativ viabilitatea melcilor infestați. Însă, prin conexiune inversă datorită hermafroditismului, maturității precoce (4 luni), perioadei îndelungate de reproducere (7 luni) și prolificității sporite (20 ponte x 60-140 ouă), gazda își restabilește abundența numerică și juvenili posedând o receptivitate sporită, se infestază masiv. Extensivitatea invaziei are valori crescute în biotopuri în care densitatea populației melcilor este mare. Stabilitatea biosistemului parazitar *F.hepatica* – *L.truncatula* depinde în mare măsură și de abundența gazdei definitive (*Ovis aries*), care este sursa principală de poluare a mediului ambiant.

Gradul de infestare a melcilor este influențat considerabil și de factorii extrinseci (regimul termic, hidric, heliotropismul), care facilitează probabilitatea contactului parazitului cu gazda, condiționând inițierea și stabilitatea funcțională a sistemului biologic parazit-gazdă.

Evitarea obstacolelor care pot să împiedice integralitatea biosistemului studiat se reușește prin diferite adaptări morfologice și biologice ale partenerilor. Adaptarea morfologică este realizată prin profilificitatea sporită a formei adulte privind elaborarea unui număr imens de ouă (1 mln/săptămână), fenomen numit **legitatea numărului mare de ouă la paraziți**. Adaptarea biologică este reprezentată de alternanța generațiilor sexuate și asexuate (**heterogonia**): adultul hermafrodit alternează cu două sau/ și mai multe generații larvare partenogenetice (sporochist primar sau/ și sporochist secundar cu redii materne sau/ și redii fiice), iar ca rezultat se mărește considerabil numărul indivizilor în fiecare generație și fază evolutivă.

Adaptările morfofiziologice și biologice ale limneidelor: heliotropismul pozitiv, chemoatracția, hermafroditismul, hibernarea și estivația condiționează supraviețuirea parazitului în gazda intermediară și favorizează stabilitatea funcțională a sistemului biologic *F.hepatica* – *L.truncatula*.

STABILITĂȚEA FUNCȚIONALĂ A SISTEMULUI *PLASMODIUM SPP* - *ANOPHELES SPP*

Nina TĂLĂMBUȚĂ

Constituirea sistemului biologic *Plasmodium spp* – *Anopheles spp* este posibilă în cazul contactul parazitului (*Plasmodium spp*) cu gazda (*Anopheles spp*), condițiilor favorabile pentru desfășurarea ciclului evolutiv și proprietăților parazitului de a rezista la reacțiile gazdei. Numai întrunind aceste condiții esențiale, sistemul parazit-gazdă este apt să-și asigure o existență stabilă. În momentul contactului parazitului cu gazda, pentru inițierea relației interspecifice, este necesară prezența formei infestante (gametocitul), gazdei receptive și condițiilor ecologice favorabile. Stabilitatea funcțională a sistemului biologic deschis *Plasmodium spp* – *Anopheles spp* este condiționată de interacțiunea factorilor intrinseci (xenogeni, parazitari) și factorilor extrinseci (ambientali).

Factorii specifici gazdei vector *Anopheles spp*

Diversitatea biologică a țânțarilor din genul *Anopheles*. Dipterele hematofage în cadrul familiei *Culicidae* însumează cca 3100 specii de țânțari, care aparțin la 34 genuri. Genul *Anopheles* cuprinde 300 specii, dintre care 80 transmit malaria la om. Această diversitate numerică a speciilor de țânțari din genul *Anopheles* favorizează întreținerea permanentă a viabilității paraziților în stadiul infestant și perpetuarea lor neîntreruptă de la gazda vector la om și invers, condiționând stabilitatea sistemului parazit-gazdă.

Activitatea fiziologică a țânțarilor de *Anopheles spp* caracterizează comportamentul lor referitor la necesitățile trofice, pontă, adăpost, agresivitate, etc. Conform preferințelor trofice țânțarii se grupează în trei categorii: **antropofili** (*Anopheles maculipennis labranchiae*), **zoofili**

(*A. m. messae*) și **înțepători nediscriminatori**, adică **zoo-** și **antropofili** (*A. m. maculipennis*, *A. m. atroparvus*, *A. m. elutus*). Hematofagia asigură supraviețuirea populațiilor de țânțari în natură, favorizează transmiterea permanentă a plasmodiilor de la o gazdă la alta și determină stabilitatea sistemului biologic *Plasmodium spp* – gazda parazitată. După preferința adăpostului țânțarii se grupează în specii **endofile** și **exofile**. Preferă locurile întunecoase, cu slabe mișcări ale aerului și cu umiditate ridicată (locuințe, grajduri, poduri, pivnițe, șoproane, scorburi de copaci, crăpături de stânci). Dispersarea poate fi activă sau pasivă. Deplasarea activă prin zbor are loc noaptea. Activitatea nictimerală este apreciată la *A. maculipennis* prin ritmul de agresivitate la intensitatea luminii de 1-10 lux. Dispersare anemocoră cu ajutorul vântului se poate face pe distanțe uneori zeci și sute km, iar cu navele și avioanele cu mult mai departe. Speciile de *Anopheles* zboară 2-5 km de la cuibul larvar în căutarea gazdei. Zborul către gazde este condiționat de temperatură, umiditate, curenți aerieni etc.

Longevitatea. Țânțarii masculi apar odată cu prima generație de primăvară. Au o viață scurtă, de aproximativ 2 săptămâni. Se hrănesc cu sucurile diferitelor plante, fiind nectarivori. Deplasarea lor este restrânsă în jurul biotopului larvar. Activitatea fiziologică se reduce la procesul de reproducere. Ultimii masculi se mai găsesc la începutul toamnei. Femelele vara în natură trăiesc 4-6 săptămâni, iar în condiții de laborator - până la 3 luni. Femelele unor specii recurg la starea de amortire în timpul iernii (hibernare), astfel longevitatea lor se prelungește până la 4-6 luni. *Anopheles spp* hibernează în stare adultă în locuri în care găsește o ușoară căldură (+3°C), rămânând inactive. Durata vieții femelelor este condiționată de numărul prizelor trofice și respectiv de ponte sau numărul de **cicluri gonotrofice** cu fazele corespunzătoare: 1) deplasarea în căutarea gazdei și

hrănirea pe ea; 2) digestia hranei (sângelui) și dezvoltarea ouălor; 3) căutarea mediului acvatic și depunerea ouălor. În prima fază femelele devin agresive, manifestând un fototaxis pozitiv la lumină cu intensitate slabă (1-10 lux). Spre seară, la crepuscul, și noaptea ele părăsesc adăposturile și se deplasează activ în căutarea gazdei, străbătând în zbor 3-5 km (agresivitatea crepusculară sau nocturnă). Un rol important în prima fază a ciclului gonotrofic prezintă foto-, termo- și chemoreceptorii. Organele de simț: vizuale (vederea crepusculară) și olfactive (căldura și mirosul corpului, conținutul sporit de CO₂ în apropierea gazdei) facilitează contactul țânțarilor cu gazda și procesul de hrănire. Într-o priză hematofagă femela aspiră cca 3 g de sânge, se întoarce în adăpost pentru digestia hranei și dezvoltarea ouălor, apoi zboară în căutarea mediului acvatic pentru pontă. După depunerea ouălor femela înfometată se deplasează în căutarea gazdei vertebrate.

Embriogeneza, evoluția larvară și imaginală.

Depunerea ouălor, dezvoltarea larvelor și nimfelor sunt condiționate de prezența mediului acvatic. **Ouăle** sunt depuse izolat pe suprafața apei și plutesc grație prezenței flotatoarelor laterale. Numărul de ouă la o pontă constituie 100-400. Embriogeneza durează 2-4 zile. O femelă depune 2-8 ponte în cursul vieții, prolificitatea variind de la 800 la 3000 ouă. **Larvele** eclozate trăiesc în ape dulci și stătătoare, se hrănesc cu larve de alte culicide, bacterii, alge microscopice, protozoare. La multe specii se produce o acumulare a rezervelor de hrană în celulele corpului adipos care servesc la femelele adulte pentru maturarea ouălor în cazurile de autogenie. Prin autogenie se realizează doar prima pontă, deoarece pentru următoarea este totuși necesară hrănirea cu sânge. Țânțarii hibernează în stadiul de larvă. **Nimfa** reprezintă un stadiu de tranziție cu metabolism extrem de activ, în cursul căruia se produc transformări morfologice și fiziologice,

care determină trecerea de la larva activă saprofită la adultul cu viața aeriană, de regulă, hematotrofă în cazul femelei. La sfârșitul acestui stadiu tegumentul nimfei se despică, țânțarul **adult** se eliberează, abandonându-și exuvia în apă. Apoi, adultul înghite aerul cu ajutorul pompei faringiene, condiționând presiunea hemolimfei și în acest mod aripile și picioarele se disting. Emerjarea durează cca 15 minute, timp în care insecta este expusă fără apărare numeroșilor prădători de suprafață. Se apreciază că pierderile pot ajunge la 80%. Emerjarea masculilor este mai timpurie decât a femelelor; cele mai multe emerjări au loc în timpul nopții. Timp de câteva ore după emerjare continuă restructurările morfologice și adulții devin capabili de reproducere. Împerecherea are loc peste 24-48 ore de la emerjare, se petrece în zbor o singură dată.

Prezența mediului acvatic și adaptarea insectei adulte la emerjare în timpul nopții favorizează supraviețuirea lor. Creșterea densității numerice în populația femelelor sporește probabilitatea contactului și infestării gazdei vertebrate, ceea ce asigură stabilitatea funcțională a biosistemului parazitar de tip deschis (*Plasmodium spp* – *Anopheles spp*).

Hipobioza (anabioza, diapauza) este un fenomen adaptiv întâlnit la femela țânțarului anofel și constă în diminuarea excesivă a proceselor metabolice, ontogenetice, limitarea schimbului de substanță, energie și informație cu mediul ambiant, determinată de condițiile ecologice. Temporalitatea și reversibilitatea reprezintă trăsăturile esențiale ale acestui proces. Hipobioza este precedată de procese biochimice preadaptive (eliminarea apei din țesuturi, acumularea de lipide). În regiunile cu climă temperată, la începutul toamnei (septembrie, octombrie), femelele țânțarilor intră în hipobioză, ceea ce se reflectă negativ asupra ovulelor, dezvoltarea cărora se stopează. Femelele nu se mai supun armoniei gonotrofile, chiar dacă

și se hrănesc cu sânge. În acest timp femelele se alimentează cu sucuri vegetale, ceea ce determină dezvoltarea țesutului adipos și facilitează perioada de iernare. Dacă survin în cursul iernii zile de căldură, femelele se trezesc din somnul hibernal și pot înțepa omul, transmițându-i paludismul. Acest fenomen se numește „**anofelismul rezidual**” și este caracteristic speciei *A. maculipennis*. Primăvara femelele își reiau activitatea și se îndreaptă spre mediul acvatic pentru a depune ouăle, de îndată ce temperatura apei ajunge la +9°C.

Durata pasajului hematofag. Un factor important în constituirea sistemului parazit-gazdă reprezintă perioada de hrănire pe gazda vertebrată și durata actului de salivare. Cu cât această perioadă este mai durabilă, cu atât mai multe forme invazionale (sporozoiți) vor fi inoculate gazdei vertebrate sau/și mai multe forme infestante (gametociți) vor fi aspirate cu sângele persoanei bolnave. O adaptare fiziologică a țânțarului anofel ce determină creșterea dozei invazionale pentru gazda vertebrată reprezintă activitatea enzimatică a salivei. Stocarea sporozoiților în ductele distale ale glandelor salivare condiționează alterarea lor și se manifestă prin scăderea nivelului fermentului *aspiraza*. Enzima respectivă modifică comportamentul femelei, măbind durata contactului cu gazda vertebrată, timp necesar pentru sporirea dozei invazionale.

Factorii specifici parazitului *Plasmodium spp*

Doza invazională. Inițierea sistemului parazit-gazdă se datorează unui factor important și anume dozei invazionale sau **numărului gametociților** aflați în sângele gazdei vertebrate (*Homo sapiens*) și proprietății infestante ale acestora. Gametociții speciei *P. vivax* în concentrație de 1-100/ml de sânge determină infestarea de cca 50% țânțari, pe când numărul de 100-1000 gametociți/ml sânge produce o invazie de 100%. Longevitatea

gametociților speciei *P. falciparum* este de cca 2 săptămâni, iar proprietatea lor infestantă este cea mai înaltă de la a 4-a până la a 10-a zi. În primele trei zile de viață potențialul infestant al gametociților lipsește, iar în perioada următoare de după 10 zile nivelul invazional scade. Durata activității invazionale a gametociților de *P. vivax* și *P. ovale* este cca 2 zile, iar de *P. malariae* – cca 3 zile.

Habitat și restricții spațiale. Pentru funcționarea sistemului biologic *Plasmodium spp* – *Anopheles spp* este necesar ca paraziții, ajungând în gazdă să-și regăsească condiții favorabile pentru evoluție. Sângele ingerat de femelă la o priză de hematofagie, conține eritrocite sănătoase și invadate cu diferite forme evolutive ale plasmodiilor (inel, amibă, prerozetă, rozetă, gametocit). În stomacul gazdei vector numai gametociții vor rezista la activitatea enzimatică a procesului digestiv. Prin flagelizarea gametocitului mascul și dezvoltarea globulelor polare în gametocitul femel are loc maturizarea lor. Contopirea gameților rezultă un zigot (ookinet). Acesta străbate peretele stomacului printre celulele epiteliale, pentru a se implanta între stratul epitelial și cel muscular. De menționat că trecerea ookinetului este posibilă numai în primele 30 ore după prehensiunea hranei. Mai târziu epiteliul stomacal se întărește, creând astfel o barieră pentru migrarea liberă a ookinetului.

Asupra parazitului localizat în stomacul gazdei vector, o acțiune vădită are și viteza de coagulare a sângelui. Coagularea lentă facilitează penetrarea stomacului de către ookinet în orice segment al acestuia, dar coagularea rapidă determină **restricții spațiale** din cauza formării cheagului, care ocupă partea posterioară a stomacului, lăsând pentru penetrare liberă numai partea anterioară.

Diviziunea multiplă. Reglarea densității populației parazitare pentru stabilitatea funcțională a biosistemului *Plasmodium spp* – *Anopheles spp* se realizează prin

procesul diviziunii multiple. Într-un sporochist, prin sintomia nucleului se dezvoltă aproximativ 10000 nuclee – fii, care individualizându-se cu o porțiune din protoplasmă, rezultă celule-fiice. Faza sporogonică se finalizează prin distensia, subțierea maximă și ruperea peretelui sporontului, iar sporozoiții puși în libertate invadează cavitatea generală a țânțarului.

Restructurarea antigenică. Sporozoiții manifestă un **histiotropism** pozitiv față de glandele salivare. Atât în timpul migrației, cât și în prima săptămână după localizare în loturile distale ale glandelor salivare, sporozoiții continuă evoluția prin **modificarea structurii antigenice a stratului superficial**. După restructurarea antigenică sporozoiții obțin proprietate infestantă pentru gazda vertebrată. Migrația prin hemocel spre glandele salivare reprezintă nu numai o simplă cale prin care parazitul părăsește o gazdă pentru a pătrunde în alta. În această perioadă parazitul prin restructurarea antigenică obține capacitatea infestantă, ceea ce favorizează apariția relației *Plasmodium spp* – *Homo sapiens*.

Factorii extrinseci

Regimul hidric. Stabilitatea sistemului *Plasmodium spp* – *Anopheles spp* este determinată și de condițiile climaterice favorabile pentru evoluția insectei, care se petrece prin metamorfoză completă în mediul acvatic și în perioadă limitată de timp. Debutul acestei evoluții are loc la temperatura apei de +9°C.

Regimul termic. De temperatura mediului ambiant depinde durata ciclului gonotrofic. Astfel, la +30°C ciclul gonotrofic se petrece în două zile. Valorile termice de +15°C condiționează prelungirea ciclului până la 7-10 zile. De temperatura mediului înconjurător depind și restructurările morfologice (dezvoltarea granulelor vitelogene în ovule), care se manifestă la adulți după

emerjare din pupă. Acest proces durează 10 zile la temperaturi de +20°C și numai 4 zile la +25°C. Factorul termic influențează considerabil procesul de digestie al hranei la femela țânțarului aflată în cea de-a doua fază a ciclului gonotrofic. Temperatura +30°C favorizează digestia hranei în 2 zile, pe când valorile termice de +10°C - +12°C prelungesc acest proces până la 10-15 zile.

Regimul termic încadrat în limitele de +16°C – +30°C influențează pozitiv sporogonia. Temperatura optimală de +28°C – +30°C determină dezvoltarea sporozoizilor în 10 zile la *P. vivax*; în 12 zile la *P. falciparum* și în 16 zile la *P. ovale* și *P. malariae*. Temperatura mai scăzută de +16°C și mai sporită de +37°C stopează faza sporogonică.

Fotoperiodicitatea. Dezvoltarea ciclică a țânțarului anofel se află în strânsă legătură cu fenomenul de fotoperiodicitate. Diapauza debutează în perioada când durata zilei este de 12-15 ore și se finalizează când durata acesteia este de 20-22 ore, indiferent de temperatura mediului ambiant.

Sinteză: Premisele edificatoare de constituire a sistemului biologic deschis *Plasmodium spp* – *Anopheles spp* prevăd contactul parazitului cu gazda, condițiile propice pentru desfășurarea ciclului evolutiv în gazdă și capacitatea adaptivă a parazitului pentru supraviețuire. În momentul contactului parazitului cu gazda, este obligatorie prezența gametocitului (forma infestantă) și gazdei receptive la infestare (*Anopheles spp*), deoarece, în caz contrar, biosistemul parazitar nu-și va manifesta inițierea. Forma infestantă și gazda receptivă constituie *sine qua non* al existenței relației parazit-gazdă.

În constituirea și stabilitatea sistemului, un rol nu mai puțin important revine factorilor intrinseci specifici gazdei vector: diversitatea biologică, preferințele trofice și de adăpost, longevitatea, prolificitatea, embriogeneza, evoluția larvară și imaginală, hipobioza cu anofelismul rezidual, durata pasajului hematofag, dominată de

proprietatea enzimatică a salivei. Factorii intrinseci specifici parazitului și responsabili de stabilitatea sistemului biologic cuprind: doza invazională, condițiile propice pentru evoluție și evitarea restricțiilor spațiale, diviziunea multiplă și restructurarea antigenică a sporozoiților. Stabilitatea funcțională a sistemului *Plasmodium spp* – *Anopheles spp* depinde și de factorii extrinseci: regimul termic, hidric și fenomenul de foto-periodicitate.

În sistemul biologic *Plasmodium spp* – *Anopheles spp*, parazitul permanent părăsește gazda, fapt ce determină deparazitarea constantă. Eliminarea sporozoiților prin saliva țânțarului în timpul hematofagiei diminuează abundența acestora, iar menținerea nivelului infestării permanente la valori scăzute sporește șansa de supraviețuire a gazdei și condiționează stabilitatea sistemului biologic.

Prin conexiune inversă (*feed-back*) funcționează mecanismul restabilirii abundenței sporozoiților. Refacerea numerică a populației parazitare în organismul gazdei nevertebrate este reglată prin capacitatea adaptivă a plasmodiilor la înmulțire prin diviziune multiplă, menținându-și astfel, nivelul dozei invazionale. Sporogonia ce nu depinde de gazdă în care se desfășoară, se supune numai influenței directe a regimului termic încadrat în limitele de +16°C – +30°C. Acest mecanism joacă rolul principal în reglarea densității populației parazitare, asigurând continuitatea ciclului evolutiv și stabilitatea sistemului biologic.

OMAGII
ELOGIU CU PRILEJUL ZILEI DE NAȘTERE
Vasile SOCOLOV
doctor în medicină, conferențiar universitar
decanul Facultății Biomedicină și Ecologie, ULIM

*Marile realizări sunt atinse
nu prin putere, dar prin perseverență.*
(Samuel Johnson)

La 35 de ani de rodnică activitate în domeniul Parazitologiei și în învățământul universitar, Consiliul Profesoral al Facultății Biomedicină și Ecologie a Universității Libere Internaționale din Moldova, apreciază înalt munca și valorile create de Doamna Nina Tălămbuță, doctor în biologie, conferențiar universitar.

Încă din anii formării preuniversitare (școala medie din satul Șapte-Bani, 1957-1967; Școala de Medicină din orașul Bălți, 1967-1970) și apoi cei universitari (Facultatea Biologie și Pedologie a USM, 1970-1975) nivelul pregătirii și rezultatele bune prefigurau un viitor biolog, profesor de biologie și chimie cu deosebite calități umane și profesionale.

Din anul 1978, începe etapa profesională în învățământul universitar, la Facultatea de Medicină Veterinară UASM din Chișinău, pe care a oficiat-o cu abnegație timp de 18 ani (1978-1995), străbătând funcțiile didactice de asistent și lector superior, obținute prin concurs. Rezultatele didactice și științifice au condus la obținerea în anul 1995 a titlului științific de doctor în biologie (specialitatea 03.00.19 – Parazitologie) și de consultant științific la tezele de licență și master, reușind până în prezent finalizarea a 21 de lucrări.

În anul 1996 obține prin concurs funcția de conferențiar universitar la catedra Biologie a Facultății Medicină Generală a Universității Libere Internaționale din

Moldova, deținând până în prezent această funcție și fiind titularul disciplinelor de Zooparazitologie, Ecoparazitologie și Zoonoze parazitare.

Urcând în cariera didactică, până la funcția de conferențiar universitar, s-a impus în viața universitară și profesională prin rezultatele excepționale, prin rigoarea, principalitatea în instruirea și educația studenților – medicilor veterinari, medicilor umani (ciclul preclinic), farmaciștilor, tehnologilor și ecologilor (ciclul licență) și în forma de învățământ post-universitar prin masterat, contribuind esențial la îmbunătățirea calității învățământului universitar în domeniul parazitologiei.

Rezultatele cercetărilor sunt valorificate prin publicarea unui număr de mai mult de 100 lucrări științifice în revistele de specialitate și în volume ale unor congrese, simpozioane și conferințe de talie națională și internațională (Republica Moldova, Japonia, Italia, Bulgaria, România, Rusia, Uzbekistan). Din totalul lucrărilor, la 31 Doamna Nina Tălămbuță este prim autor și la 33 – autor unic, 53 fiind publicate în străinătate.

Opera editorială a contribuit esențial la diversificarea și îmbogățirea surselor de informare pentru studenți și pentru toți cei ce au sau vor avea preocupări în domeniul Parazitologiei. Prima lucrare didactică a fost elaborată și publicată cu 13 ani în urmă (1987); peste un an vede lumina tiparului cea de-a doua – „Curs de Parazitologie medicală” (1988). Cu 6 ani mai târziu apare lucrarea „Curs de parazitologie generală” (N. Tălămbuță, D. Savca; 2004), iar după alți patru ani a fost editată lucrarea „Zooparazitologie” (N. Tălămbuță, O. Chihai; 2008). Apoi urmează ghidul didactic „Parazitologia în teste” (N. Tălămbuță, O. Chihai; 2010) și două elaborări metodice : „Ecologia hemosporidiilor din genul *Plasmodium*” (N. Tălămbuță, O. Chihai, E. Baban; 2010) și „Ecologia trematodelor din genul *Fasciola*” (N. Tălămbuță, O. Chihai, M. Zamornea; 2010). Doamna Nina Tălămbuță este

coautor al monografiei „Poliparazitismul la om, animale, plante și mediu” (2001), editată în colaborare cu mentorii științei parazitologice din România, Republica Moldova și Ucraina.

Activitatea științifică și didactică profilează o personalitate deosebită, cu pasiune, competență și spirit creativ. Cu un profesionalism de înalt nivel, răspunzând cu promptitudine la orice solicitare, a contribuit la formarea a numeroase generații de specialiști, față de care a fost apropiată, deschisă în cadrul cursurilor și lucrărilor de laborator și nu puțini i-au cerut sprijinul în activitatea lor profesională ulterioară.

Sunt semnificative relațiile profesionale, colegiale și amicale, cultivate între Doamna Nina Tălămbuță și colectivul Laboratorului de Parazitologie și Helmintologie din cadrul Institutului de Zoologie al AȘM și Catedrei Parazitologie a Facultății Medicină Veterinară a UASM. Acestea reprezintă un model demn de urmat, contribuind la amplificarea potențialului teoretic și practic în domeniu.

Pentru îndelungata activitate desfășurată în știință și învățământul universitar, Doamna doctor conferențiar universitar Nina Tălămbuță a fost distinsă cu Medalia și Diploma de onoare a municipiului Slobozia (România, 2004), Medalia ULIM cu prilejul aniversării de 55 ani (Chișinău, 2005), Medalia jubiliară “15 ani ai ULIM” (Chișinău, 2007) și Medalia jubiliară „75 ani ai UASM” (Chișinău, 2008).

Stimată Doamnă Nina Tălămbuță! În acest an aniversar colectivul Facultății Biomedicină și Ecologie a Universității Libere Internaționale din Moldova vă dorește multă sănătate, fericire și realizări în nobila activitate, desfășurată cu pasiune și înaltă competență.

La mulți ani, Distinsă Doamnă!

DĂRUIRE PENTRU CUNOAȘTEREA UNEI LUMI INVIZIBILE

**Eudochia Zagorceanu,
doctor habilitat, profesor universitar,
Universitatea Liberă Internațională din Moldova**

*Munca trebuie să fie întotdeauna un dar,
nu o pedeapsă
(Mehedinți)*

Activitatea științifică și didactică a Doamnei doctor în biologie, conferențiar universitar Nina Tălămbuță ține de Parazitologie – domeniu biologic „invizibil”, enigmatic, aflat mereu în cercetare. Am cunoscut-o pe Doamna în anul 1996 la Catedra de Biologie ULIM, unde profesa Parazitologia, ceea ce continuă să facă și în prezent.

Personalitatea Doamnei Nina Tălămbuță ține de o structură complexă, greu de descifrat, dar marcată pozitiv. Reprezentând singură o enigmă, Domnia sa nu ține în anonimată cunoștințele, aptitudinile, în fine, tot tezaurul de informație acumulat pe parcursul anilor, ci le implementează cu succes în activitatea didactică.

În limbajul didactic Parazitologia este o disciplină „grea”. Este necesară o profundă cunoaștere a materiei și o măiestrie didactică deosebită, pentru a o preda într-un mod accesibil studenților și a obține cunoașterea de către ei a acesteia. Studenții îndrăgesc această disciplină, scriu teze de licență, prezintă comunicări științifice la *Symposia studentium* ULIM, etc. Cum se obține aceasta? Desigur, pe prim plan este persoana profesorului. Sunt de menționat mai multe calități, îmbinarea cărora, în mod natural, a condus la formarea Doamnei doctor Nina Tălămbuță – personalitate cu har didactic, capacități creative, cuget inedit, nepotolit om al acțiunii.

Doamna Nina Tălămbuță știe să-și organizeze meticulos activitatea, este punctuală în tot ce face. La

cursuri și lucrări de laborator studenții au în față manuale, indicații metodice în varianta color, teste la Parazitologie, toate alcătuite și publicate de către Domnia sa. În spatele la toate acestea este o activitate de zi cu zi, o dăruire, orientată totalmente spre îndeplinirea funcției de profesor universitar, ceea ce, de fapt, înseamnă un modelator spiritual al tineretului studios.

Doamna doctor Nina Tălămbuță are reputația de savant de performanță și peste hotarele Republicii Moldova. Sistematically participă la forurile științifice de specialitate din România, fiind inclusă ca moderator de sesiune și autor la edițiile respective.

Doamna Nina Tălămbuță este o colegă minunată, sociabilă, înțelegătoare, realistă în anturaj, iubind frumosul, muzica populară. Are o colecție admirabilă de plante de cameră, Domnia Sa fiind o *floare între flori*.

Ajunsă la jubileul de 60 ani de la naștere, Doamna Nina Tălămbuță este preocupată de noi proiecte, noi publicații științifice, noi realizări.

Distinsă doamnă, vă felicităm, vă dorim să realizați noi succese în elucidarea lumii invizibile a Parazitologiei, care este și periculoasă, dar care se autoperfectează, ascunzând încă multe aspecte biologice ale vieții.

La mulți ani!

CLIFE ANIVERSARE!
Conferențiar Universitar, Doctor,
NINA TĂLĂMBUȚĂ

Eronim ȘUTEU,
profesor consultant, doctor Honoris Causa,
Universitatea de Științe Agricole
și Medicină Veterinară,
Cluj-Napoca, România

Vasile COZMA,
profesor, doctor,
Universitatea de Științe Agricole
și Medicină Veterinară,
Cluj-Napoca, România

Sentimente de prețuire și gânduri frumoase ne unesc pe cei apropiați prin profesie, prietenie, colegialitate – în mod cu totul aparte, la anii rotunjiți de primăveri. De aceeași manieră ne unim acum în 2010 să aniversăm 60 de ani de viață și 35 de ani de activitate profesională a distinsei noastre colege – Conferențiar, Doctor, Nina Tălămbuță. Pentru aceste minunate șase decenii de trudă și afirmare profesională cu exemplaritate, urăm distinsei colege: *La Mulți Ani cu sănătate, fericire și realizări deosebite, pe aceleași baricade ale vieții și profesiei.*

Trăim și noi colegii, parazitologi din USAMV Cluj-Napoca, sentimente de înălțătoare expresie pentru că am fost invitați să sărbătorim, alături de alți colegi de pe meleaguri românești, de vibrații, cu gânduri și urări în aceste momente aniversare.

Încercăm să ne întoarcem prin ani și fapte spre meleagurile natale ale sărbătoritei, către zona Bălților moldovenești, la satul Șapte Bani, de unde copilandra Nina Tălămbuță a purces spre lumina cărții, prin școlile din orașelul Bălți, iar apoi pe trepte universitare la Facultatea de Biologie și Pedologie, finalizată cu însemne excepționale de profesor biolog.

Rezultatele deosebite în procesul educativ-instructiv au fost urmate de ocuparea unor posturi corespunzătoare

de: cercetător științific la Institutul de Microbiologie al Academiei de Științe – asistent universitar și apoi lector la Facultatea de Medicină Veterinară din Chișinău, iar din anul 1995 - conferențiar la catedra de Medicină Preventivă și Ecologie la Universitatea Liberă Internațională din Moldova. În tendința de perfecționare și specializare, în momente aniversare, putem afirma că distinsa sărbătorită a parcurs etape de specializare prin cicluri licențiale în domeniile parazitologiei (generală, comparată și ecologică), masterale și doctorale. Titlul de doctor în biologie s-a obținut cu teza privind „Studiul populațional al trichostrongilidelor la ovine” (1995), la Chișinău.

Activitatea profesională a fost direcționată spre perfecționarea activității didactice universitare, cercetare științifică în domeniul parazitologiei și editorială. Participările la manifestări și foruri științifice naționale și internaționale, extrem de numeroase și active, însumează 45 de evenimente științifice, în care a reușit să prezinte rezultatele propriilor cercetări științifice. Subliniem că și la Universitatea clujeană, USAMV, am avut printre oaspeții de onoare colectivele din Chișinău, la peste șase manifestări științifice, dintre care la aniversarea a 45 de ani de ființare a Facultății de Medicină Veterinară. La aceste forumuri am cunoscut și am apreciat calitatea și rezultatele cercetărilor științifice excepționale ale colegilor moldoveni.

Din palmaresul realizărilor științifice, cu 108 lucrări publicate, consemnăm realizări marcante privind: conceptul distribuției redispersate și dominanța speciilor de *Trichostrongylidae* la ovine; frecvența și răspândirea stărilor de poliparazitism la ovine, studiul premiselor de constituire și dinamică a biosistemelor parazit-gazdă.

În tărâm editorial și didactic, conferențiarul, doctor Nina Tălămbuță a elaborat: 4 cursuri de nivel superior, toate în domeniile parazitologiei. A elaborat trei lucrări metodice. A desfășurat activități de îndrumător de lucrări științifice studentești (36); conducător al tezelor de licență (21 teze) în

specialitățile medicină veterinară, ecologie și farmacie. A participat ca referent în comisii doctorale la 6 teze.

Pentru activitatea complexă, cu rezultate excepționale, atât didactice cât și științifice, Doamna conferențiar doctor Nina Tălămbuță a fost aleasă: membru al Consiliului științific al Facultății de Medicină Veterinară a UASM; membru al Seminarului Științific de profil în Parazitologie la Institutul de Zoologie al AȘM; membru în Consiliul profesoral al Facultății de Biomedicină și Ecologie ULIM și al Consiliului educațional al ULIM.

Corolarul acestei fructuoase și extrem de bogate activități profesionale universitare, de cercetare științifică și editorială, l-a constituit primirea unor distincții și diplome, care răsplătesc competența, profesionalismul și contribuțiile aduse la progresul științelor ecologice și medicale.

Menționăm: Diploma de participare la cel de-al X-lea Simpozion Internațional „Paraziții și poliparazitismul” (București, 2000); Diploma de onoare a municipiului Slobozia, pentru performanțe în Parazitologie (2004); Diploma de participare la a XVII-a Conferință Internațională (Cluj-Napoca, 2008).

Aprecieri asupra activității excepționale a Doamnei Nina Tălămbuță se conțin și în cele 15 autografe pe operele editate și oferite de mari personalități ale lumii medicale și eco-biologice.

În aceste momente aniversare, la 35 de ani de exemplară activitate profesională, de înaltă ținută morală și civică, putem afirma că Doamna constituie model referențial în activitate, cu contribuții esențiale la progresul parazitologiei medicale și generale și al ecobiologiei. Pentru toate acestea, reluăm urarea de suflet și colegialitate „*La mulți ani!*”, multe succese, sănătate și *Vivat, crescat, floreat!*

**Colectivul Parazitologilor Clujeni din USAMV,
Cluj-Napoca**

**PERSEVERENȚĂ, RESPONSABILITATE,
COMPETENȚĂ, ESTETISM**

**Vasile LUTAN,
doctor habilitat, profesor universitar,
șef catedră Fiziopatologie și Fiziopatologie Clinică,
Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie
„Nicolae Testemițanu”**

*Cine este entuziasmat de munca sa nu se teme de nimic
în viață (Samuel Goldwyn)*

De fiecare dată, când vorbesc despre Doamna Nina Tălămbuță, îmi vin în gând aceste epitete, ce o caracterizează cu adevărat – *perseverență, responsabilitate, competență, estetism.*

Am activat împreună cu Doamna la Facultatea de Medicină Veterinară a Universității Agrare de Stat din Moldova din anul 1978. Pe atunci, Medicina Veterinară avea nevoie de cadre didactico-științifice în toate domeniile. Și-a început activitatea în condiții precare, pe când facultatea se afla încă la stadiul incipient de organizare: nu existau nici săli de studii, nici laboratoare, nici clinică - doar oameni entuziasmați de ideea fondării școlii superioare veterinare autohtone. În plus, având studii universitare biologice, mai trebuia să însușească și Parazitologia veterinară. A dat dovadă de perseverență și răbdare, a studiat Parazitologia veterinară, ajungând la un înalt nivel profesional, participând și la reparația sălilor de studii, la amenajarea cabinetelor, la decorarea estetică a acestora, la amenajarea laboratorului de Parazitologie. În toate activitățile a dat dovadă de responsabilitate. Astfel a început activitatea pedagogică și lucrul științific.

Rezultatele nu s-au lăsat mult așteptate: a avansat în plan pedagogic de la lector universitar, la lector superior. Investigațiile științifice de laborator,

experiențele efectuate pe teren s-au soldat cu susținerea în anul 1995 a tezei de doctor în biologie cu tema „*Studiul populațional al trichostrongilidelor la ovine*”. Am fost primul, care a citit manuscrisul tezei și am fost captivat de logica organizării investigațiilor, de analiza rezultatelor, de laconismul și profunzimea concluziilor, dar în special de estetismul științific al lucrării.

Doamna dr. Nina Tălămbuță a demonstrat și calități organizatorice la postul de prodecan al facultății Medicină Veterinară, fiind apreciată și stimată de administrație, colegi și studenți.

Cine știe unde ajungea Doamna dr. Nina Tălămbuță în cariera sa la facultatea Medicină Veterinară, dacă nu interveneam în anul 1995 cu propunerea de activitate la Universitatea Liberă Internațională din Moldova. Facultatea de Medicină a ULIM-ului avea nevoie de cadre la disciplina Parazitologie. Am propus fără alternativă candidatura Doamnei dr. Nina Tălămbuță la postul de conferențiar universitar, care a și fost acceptată. Atunci pentru Dumneaei totul s-a repetat: la fel ca și la Facultatea Medicina Veterinară a UASM, Departamentul Medicină al ULIM-ului era în curs de organizare: amenajarea sălilor de studii, laboratoarelor, elaborarea și confecționarea materialelor didactice, studierea particularităților Parazitologiei Medicale. Pe toate le-a reușit și deja de 15 ani activează la ULIM, unde i-au fost apreciate competența profesională, capacitățile pedagogice și organizatorice.

Când am primit în dar monografia „Zooparazitologie”, mi-a făcut o deosebită plăcere să-l descopăr în calitate de coautor pe studentul meu Oleg Chihai, care este și rodul activității mele de profesor, alături de neobosita Doamnă Nina Tălămbuță. Cred ca

această colaborare fructuoasă va genera și alte publicații de specialitate necesare tineretului studios.

Mă bucur să aud elogiile în adresa Doamnei dr. Nina Tălămbuță de la colegii de la ULIM și mă mândresc cu faptul, că Dumneaei a fost recomandată de mine. De asemenea, țin să menționez cultura generală și estetismul, care se manifestă prin comportament decent, ținută înaltă, gândire profundă și profesionalism remarcabil.

Stimată Doamnă! Cu ocazia actualului jubileu, primiți cele mai sincere felicitări și urări de sănătate, prosperare, succese în domeniul profesional, liniște în viață și pace în suflet.

La mulți ani!

OMAGIU COLEGIAL PENTRU NINA TALAMBUTA

Gheorghe DONICĂ,
doctor în medicina veterinară,
conferențiar universitar,
decanul Facultății Medicină Veterinară,
Universitatea Agrară de Stat din Moldova

*Gândește-te la toate lucrurile
frumoase de lângă tine și fii fericit.*
(Anne Frank)

Păstrez un sentiment deosebit pentru omagiata, Doamna Nina Tălămbuță. Mai întâi de toate, fiindcă este colega mea, care a activat la facultate în calitate de cercetător științific, cadru didactic (asistent, lector superior) și prodecan. Deoarece s-au perindat mai mulți ani, iar soarta a dorit să menținem relații colegiale, mă consider în drept să-i adresezi un mesaj de felicitare cu prilejul frumoasei aniversări de 60 de ani. E știut că prietenia adevărată există doar între oameni cu suflet mare, fapt de care a dat dovadă Doamna Nina Tălămbuță prin întreaga sa activitate.

Frumoasă la chip și suflet, cercetător talentat, profesor model, permanent în căutarea originalului și a performanței – așa am știut-o mereu pe neobosita profesoară, care n-a încetat niciodată să contribuie prin propriul exemplu la instruirea generației tinere, semănând lumină și căldură prin felul ei de a fi. Multe din gesturile, faptele, atitudinile Doamnei reprezintă sursa delectării estetice codificată în mesaje de înțelepciune.

Doamna Nina Tălămbuță are un mare talent de a descoperi și a pune în valoare tot ce e bun și frumos. De multe ori am considerat că dă dovadă de o bunătate deosebită, dar cu timpul am realizat că, de fapt, în aceasta rezidă forța diplomației sale. Este un fel de compromis, pe care îl adoptă cu ușurință pentru a păstra armonia relației

cu cei din jur. Această trăsătură, cât și marea responsabilitate pentru tot ce face, au plasat-o mereu pe poziția câștigătorilor, aducându-i succesul pe care l-a trăit întotdeauna cu modestie.

Ca oricare alt muritor de rând a avut neîmplinirile și eșecurile sale, dar care nu i-au corupt cumsecădenia și seninătatea. A fost și este omul integru, deschis pentru comunicare și colaborare, omul pozitiv care construiește fără să distrugă și dăruiește fără să ceară să fie răsplătit. Dragostea de viață, dragostea de oameni, dragostea de tot ce este frumos, sunt dominantele sale existențiale.

Mă bucur că pot să mă consider și eu printre colegii Domniei sale și îi doresc din toată inima mulți ani înainte, alături de cei dragi. Sănătate și prosperitate continuă, realizări cât mai frumoase și paza bunului Dumnezeu pe care o merită cu adevărat drept răsplată pentru binele și căldură emanată în sprijinul tuturor.

La mulți ani!

**DESPRE PERSONALITATEA ADEVĂRATĂ
VORBESC DOAR FAPTELE**

Oleg CHIHAI
doctor în biologie,
cercetător științific coordonator,
Institutul de Zoologie al AȘM

*Munca unui om se poate plăti.
Caracterul, cultura lui nicicând.*
(Mihai Eminescu)

Onorată Doamnă Profesoară Nina TALAMBUTĂ, până astăzi rațiunea mea este perindată de amintirile studentești. Cu deosebită satisfacție Vă admiram când treceați tandră pe culoarele facultății. Întotdeauna mă fascina modul Dvs de a fi, caracterizat de frumusețea chipului și ținută decentă specifică dascălilor de neam aristocrat.

Deplinătatea facultăților intelectuale de excepție și dârzenia aprigă V-au ajutat să răzbateți urcușul lung și cotit, în cariera de savant și pedagog. Povara vitregilor ispite ale vieții au marcat personalitatea Dvs cu verticalitate statornică împotriva răului și adâncă smerenie în față binelui. Pentru atenția sau susținerea de care beneficiați în momente dificile ale vieții de la prieteni sau colegi, Dvs neapărat recompensați mult mai mult, dăruind cu multă dragoste și recunoștință pentru binele primit.

Activitatea zilnică este reprezentată de o muncă plină de abnegație, susținută în permanență de voință și interes. Relațiile frumoase cu colegii, ajutorul dezinteresat, bunătatea, căldura sufletească și inteligența sunt calitățile care Vă caracterizează ca savant, dascăl și om. De la Dvs am învățat lecția de perseverență, responsabilitate, ordine, competență, estetism și acuratețe. Aceste virtuți le-am însușit cu lesniciune pentru că ele erau întruchipate în personalitatea Dvs și manifestate cu multă dragoste și căldură în activitatea de pedagog. Dvs me-ați altoit în

rațiune interesul față de sofismul biologiei parazitare. Înțelepciunea lucidă, munca tenace, tezaurul profesional și dragostea față de tineretul studios, V-au permis să deveniți un dascăl desăvârșit în rangul nobil de profesor.

La această frumoasă vârstă sunteți o muncitoare inepuizabilă. Măiestria de savant materializată în numeroase lucrări științifice, Vă plasează pe bună dreptate în rândurile personalităților de valoare ale științei parazitologice.

Remarcabil este faptul că ați putut atinge miezuinile înțelepciunii doar cu capacitățile proprii, în pofida ostilităților, iar cea mai mare parte din impetuoșitatea și inteligența Dvs a-ți hărăzit-o discipolilor, cărora le-ați inspirat pasiunea pentru activitate de cercetare și studiere.

Cei care Vă sunt aproape, pot vedea câtă generozitate și pricepere puneți în valorile neamului, câtă muncă plină de evlavie, fidelitate și sacrificiu depuneți în tărâmul didactic. Prin bunătatea, sinceritatea și dăruirea Dvs sunteți un exemplu demn pentru tineret.

Cu prilejul frumoasei aniversări de 60 de ani, Vă urez, Doamnă Profesoară, sănătate durabilă, să înaintați nelimitat în vârstă, dar să rămâneți mereu tânără la suflet și la chip, spre a Vă aprofunda activitatea științifică, a genera valori inovatoare și a insufla tineretului studios pasiunea de cercetare în domeniul științei parazitologice.

Fie ca admirabila Dvs inteligență, cultură spirituală și temeinica pregătire profesională să Vă ajute să înfrunțați cu demnitate toate obstacolele vieții, să fiți permanent onorată cu dragoste curată, fericire adevărată și stima binemeritată de la rude, discipoli și colegii de breaslă.

În fața Harului lui Dumnezeu întruchipat în personalitatea Dvs, aduc plecăciuni cu pietate, înaltă considerație, mult respect și profundă recunoștință.

***La mulți ani, scumpă Doamnă!
Cu drag, al Dvs discipol***

DE DRAG DE SORA MEA
(sau cântec pentru sora mai mare)

Eudochia GLADĂȘ,
sora mai mică

Posturile naționale de radio și televiziune, în ultimul timp, tot mai des transmit cântecul cunoscutei interprete de muzică populară Ioana Căpraru, dedicat surorii Domniei sale, care zice așa:

*„Nu uit când eram micuță
În păr îmi făcea cosiță
Lumea-n sat mă întreba
Cine te-a gătit ața?
Răspundeam făloasă tare
Asta-i sora mea mai mare”.*

O melodie frumoasă și versuri deosebit de dragi sufletului meu, căci sunt simple, dar pline de adevăr. De fiecare dată, când aud acest cântec, inima și gândurile mele sunt alături de sora mea mai mare, unica mea soră - ***Nina Tălămbuță***.

În preajma frumosului jubileu, sărbătorit în acest cireșar al anului 2010, sentimentele îmi sunt și mai profunde, și mai pline de gingășie pentru sora mea, precum și de nostalgie pentru timpurile de odinioară a copilăriei.

Ne-am născut și am copilărit în satul Șapte Bani, raionul Râșcani, sat mare și frumos din nordul Moldovei, de care ne leagă primele amintiri despre familie, școală, prieteni. Or, de câte ori mă gândesc la copilăria mea, îmi dau seama, că până la părinți, bunei, profesori, gândul mă duce, mai întâi de toate, la sora mea, la acea influență pe cât de mare, pe atât de benefică în educația mea. Îi sunt adânc recunoscătoare nu numai pentru faptul că m-a iubit mult, lucru caracteristic, de altfel, pentru majoritatea

fraților și surorilor mai mari, dar și pentru grija deosebită, pe care mi-a purtat-o mereu. Copil fiind și ea, a luat, cât a putut, pe umerii săi ajutorul mamei la treburile casei și al tatei la muncile câmpului, numai să mă scutească pe mine, lăsându-mă să mă joc sau să citesc.

Mi-a fost dintotdeauna alături, ca o a doua mamă, în micile mele dileme copilărești. De fapt, a fost și prima mea învățătoare, căci de la ea am înțeles primele adevăruri despre viață și am deprins dragostea pentru carte. A încurajat mereu cititul, marea mea patimă din copilărie, iar mai apoi, când a apărut primul televizor în casă, m-a deprins să privesc emisiuni instructive, folositoare pentru formarea unui copil, printre care și cele din cadrul ciclului cognitiv „Teleenciclopedia”, transmis de Televiziunea Română.

Altfel nici nu se putea, căci de mică a fost deosebit de sânguincioasă în toate, iar la învățătură - îndeosebi, trăsătură care o definește până în prezent și care i-a marcat, într-un fel, destinul profesional. A învățat excelent la școala medie, dar, fiind copil cu ascultare de părinți, la îndemnul acestora, a mers la studii la Școala de Medicină din Bălți absolvind-o cu brio. Mai apoi, și-a manifestat caracterul, și a refuzat cariera de medic, urmând studiile la Facultatea de Biologie a Universității de Stat din Chișinău. Soarta, însă, nu a lăsat-o să fie prea departe de medicină și iată, că astăzi a devenit un bun specialist într-un domeniu specific – *Parazitologia*.

În timpul, cât sora mea a fost plecată la studii, copilăria mea nu a mai fost aceeași. Îmi lipsea nu atât ajutorul ei la multiplele griji și treburi, care îmi reveneau deja mie de făcut, dar cel mai tare mă măcina dorul de ea. Poate de aceea, când am venit și eu la studii în Chișinău, ambele am făcut tot posibilul ca să fim cât mai mult timp împreună.

Mi-a rămas soră scumpă și prietenă fidelă pe parcursul întregii mele vieți, fiindu-mi ajutor de nădejde și

sfetnic bun în creșterea și educația feciorilor mei – **Alexandru** și **Oleg**. O dovadă grăitoare de respect și o răsplată pe măsură pentru dedicația deplină față de familia mea o constituie faptul, că copiii mei o iubesc mult, numind-o frumos, simplu și cu multă dragoste – „**mama Nina**”.

Mă mândresc mult cu realizările profesionale, științifice și pedagogice ale surorii mele, dar, cunoscând-o ca nimeni altul, vreau să remarc încă o dată, calitățile ei deosebite de pedagog și de om.

Astăzi, împreună cu sora mea avem grijă de mama noastră – **Tălămbuță Maria**, străduindu-ne să-i facem bătrânețile fără lipsuri și, pe cât se poate, pline de sens și de bucurii.

La acest jubileu, toată familia noastră vine către sora mea cu cele mai frumoase gânduri și urări de bine, dorindu-i sănătate și viață lungă, prosperitate și realizări profesionale, pace în suflet și armonie cu toți acei, ce o înconjoară acasă și la serviciu. Dorim nu numai să ne exprimăm recunoștința și dragostea imensă față de scumpa noastră „mama Nina”, dar și s-o asigurăm de susținerea noastră necondiționată în realizarea aspirațiilor și dorințelor dânsei pe viitor.

Aș vrea să închei această timidă încercare de elogiere și de exprimare a sentimentelor mele față de sora mea tot cu vorba cântecului, amintit la început:

*„Și de i-am greșit vre-o dată,
Eu î-i zic – te rog, mă iartă.
Ea mă strânge-n brațe tare
Că doar e sora mai mare”.*

La mulți ani!

**Cu multă dragoste și profundă recunoștință
pentru scumpa noastră Fiică, Soră, Cumnată și Mama
Nina de la familia Tălămbuță-Gladâș**

OM CU SUFLET MARE

Elena BABAN,
doctor în biologie,
Institutul de Zoologie al A.Ș.M.

Cea mai bună viziune este intuiția.
(Malcolm Fordes)

Cu Doamna doctor Nina Tălămbuță am făcut cunostință, activând în cadrul Institutului de Zoologie al A.Ș.M., astfel colaborând la editarea cursului „Zooparazitologie” și a elaborărilor metodico-didactice.

De la bun început, atât în procesul de lucru cât și în numeroase discuții pe diferite teme, am simțit o armonie sufletească, care se explică prin toleranță, bunăvoință, înțelegere între două categorii de vârstă – de *fiiică și de mamă*. De nenumărate ori, în momentele dificile am fost încurajată de Domnia sa, primind sfaturi potrivite situațiilor create.

Pentru mine e o onoare să-i aduc un mesaj de felicitare, în legătură cu aniversarea sa. Este o plăcere deosebită în aspect profesional și personal să colaborez cu distinsa Doamnă. Cu puterea înțelepciunii sale în situații precare, poate ameliora atmosfera de tensiune prin glume, susținere morală și sufletească. Știe să păstreze prietenia, apreciind-o drept o valoare incontestabilă. Energia pe care o emană, diplomația, îngăduința sa, te fac să o respecti mult. Este deschisă în relațiile cu prietenii și colegii de serviciu, știe să asculte și să ajute mult.

În mod deosebit apreciez activitatea Domniei Sale ca organizator, coordonator de cercetări științifice și bun îndrumător al colegilor și tineretului studios, oferind

sfaturi valoroase la pregătirea publicațiilor științifice în domeniul Parazitologiei.

Doresc s-o avem alături încă mulți, mulți ani, pentru a putea beneficia de sfaturile utile, experiența acumulată de-a lungul anilor.

Cu prilejul acestei zile frumoase îmi exprim cele mai adânci sentimente de iubire, prețuire și admirație pentru Dvs., dorindu-vă multă sănătate, prosperitate, longevitate creativă, și să Vă păstrați optimismul fiziologic și moral în activitatea cotidiană mulți ani înainte, majorând în permanență creșterea vitalității și noile realizări ale științei și pedagogiei universitare.

ODĂ PENTRU PROFESOARA MEA DRAGĂ

***Cresciuc Olesea
masteranda Facultății Biomedicină și
Ecologie, ULIM***

*Fericit este cel care a dobândit înțelepciunea.
(Septuaginta)*

Stimată Doamnă Profesoară Nina TĂLĂMBUȚĂ, Vă felicit cordial cu prilejul importantului eveniment din viața Dvs – jubileul de 60 de ani din ziua nașterii și 35 de ani de activitate științifică și didactică.

Sunt fericită că pe parcursul anilor de studenție am avut posibilitatea să-mi adap sufletul din izvorul sacru al înțelepciunii Dvs. Călăuzindu-mă prin infinitul labirint al științei parazitologice, a-ți semănat în rațiunea mea numai lumina pură a sapienței. Ansamblul acestor cunoștințe sub o iscusită îndrumare a Dvs, m-au ghidat în realizarea cu succes a tezei de licență și croirea drumului în viața, la care nici prin cele mai frumoase visuri n-am aspirat.

Dvs, în formarea mea ca specialist, ca persoană m-ați ajutat nu numai în plan științific dar și la soluționarea multiplelor probleme cotidiene, îndrumată zi de zi cu sfaturi părintești, care îmi servesc drept călăuză în viață.

Relațiile frumoase cu studenții, ajutorul dezinteresat, bunătatea, căldura sufletească și inteligența sunt calitățile care Vă caracterizează ca savant, dascăl și om. Prin blândețea, îngăduința și sinceritatea Dvs, sunteți un model demn pentru studenți – viitorul națiunii.

Bogăția spirituală, măiestria ireproșabilă și firea micalită plină de voioșie, sunt calitățile care Vă caracterizează și care trezesc în sufletele noastre o deosebită simpatie, dragoste și respect. Despre aceste valori deosebite pe care le posedați, vor istorisi discipolii Dvs. răzniți în lumea mare.

Cu prilejul acestei zile frumoase îmi exprim cele mai sincere sentimente de iubire, prețuire și admirație pentru Dumneavoastră și Vă doresc multă sănătate, prosperitate, longevitate creativă, iar Bunul Dumnezeu să Vă aibă-n pază și să Vă binecuvânteze în fapte bune și frumoase, atât de necesare neamului nostru.

La mulți ani!

Cu multă reverență, deosebită stimă și profundă recunoștință față de tot ce ați făcut pentru mine.

ÎN ONOAREA DOAMNEI PROFESOARE

NINA TĂLĂMBUȚĂ

Ana NEGRU

studenta facultății Biomedicină și Ecologie,

ULIM

*Vivat academia!
Vivat professores!
(Gaudeamus)*

Încerc un sentiment deosebit de respect, admirație și multă tandrețe când scriu aceste rânduri pentru Profesoara noastră de Parazitologie, care a ajuns la un răboj de viață memorabil. Acest eveniment este celebrat de întreaga comunitate universitară, dar în special de discipolii ei, care o venerază.

Recunosc că am accesat informații despre itinerarul de viață profesională a Dnei conferențiar universitar, doctor în biologie Nina Tălămbuță și atunci sentimentele mele pentru distinsa Doamnă s-au nuanțat extrem. Am descoperit o biografie din care se poate învăța la modul direct. Această neobișnuită proprietate nu ține de „întinderea” acestei vieți, ajunsă, iată, la un prag simbolic. Ea decurge, ca să spunem așa, din intensitatea ei, mai exact, din experiențele pe care le divulgă, a căror înmănunchere lasă să se întrevadă un sens și o tendință.

Este relevant cazul, când resimți pentru profesor nu doar respectul, pe care îl inspiră această străveche meserie, ci și multe alte simțiri, cum ar fi, admirația și dorința de a-ți impregna drept calități proprii multe dintre frumoasele calități umane și spirituale ale profesorului. Referindu-mă la Doamna Nina Tălămbuță, mă întreb: de ce ar fi așa?

Probabil pentru că este vorba de un profesionalism ales și un spirit didactic cizelat în timp și, cel mai important, luminat de o cultură umană aparte, care cred că este și o zestre divină și rodul unei preocupări neobosite de autoperfecționare.

Am ajuns la finalul cursului universitar și tot mai des reflectez asupra celor învățate în aulele studentești și remarc, că multe din trăirile mele, care inițial puteau fi definite doar prin cuvântul evlavie față de ținuta profesorilor și cele predate, acum au alte înțelesuri. Am ajuns să percep următoarele: cuvântul înțeleptului profesor nu este doar un vehiculator de cunoștințe, el conferă semnificații, dă greutate acțiunii de sfătuire, consiliere și îndrumare.

Astfel ajungem să absorbim atitudinea profesorului, să îi împărtășim convingerile, să îi imităm conduita, să îi cităm afirmațiile. Și anume acest lucru s-a dovedit extrem de important în relația mea cu disciplinele ce m-au atras într-un mod aparte.

Consider că anume alura și ținuta specială a Doamnei Profesor Nina Tălămbuță m-a definit în alegerea domeniului în care aș vrea să activez. Parazitologia nu este disciplina care impresionează auditorii largi, probabil nu este nici printre preferințele de studiu ale multor învățăcei, dar felul în care ne-a fost prezentat acest domeniu complex al lumii biologice, din care suntem parte cu toții, m-a copleșit. Astfel, am ajuns să urmăresc cu interes literatura de domeniu, emisiunile televizate, să accesez site-uri de specialitate. Lumea minusculilor ființe mi-a apărut în toată grandoarea și forța ei nebănuită în raport cu omul, ce se complace în postura de diriguitor al treburilor terestre.

Vă mulțumesc din toată inima, draga noastră Profesoară Nina Tălămbuță, pentru această redescoperire ca destinație socială, căci asta este în fond profesiunea. Apreciez în special modelul biografic, ce ni-l oferă admirabilul itinerar al vieții Dvs, care este cel al abnegației, în sensul cel mai profund al acestui cuvânt.

Vă urez cu această ocazie împlinirea celor mai râvnite visuri, bucuria de a crește și îndruma noi vieți tinere, rigoare și exigență față de adversari și mulți-mulți ani înaintea.

La mulți ani!

CURRICULUM VITAE

Numele, Prenumele: TĂLĂMBUȚĂ Nina

Data și locul nașterii: 15 iunie 1950, s. Șapte Bani, r-nul Râșcani

Cetățenia: Republica Moldova

Naționalitatea: româncă

Limba maternă: română

Limbi străine: rusă, franceză, ucraineană

Studii:

- medii: 1957-1967, școala medie ruso-moldovenească din s. Șapte Bani, r-nul Râșcani, Republica Moldova
- medii speciale: 1967-1970, școala de Medicină din or. Bălți; specialitatea: felcer sanitar
- superioare: 1970-1975, Universitatea de Stat din Moldova, facultatea Biologie și Pedologie.

Specialitatea: biolog, învățător de biologie și chimie

Titlu didactic: conferențiar universitar

Titlu științific: doctor în biologie; tema tezei de doctor –
„Studiul populațional al trichostrongilidelor la ovine”.
Chișinău, 1995

Domeniul științific de cercetare: Parazitologie

Locul actual de muncă: Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Facultatea Biomedicină și Ecologia, Catedra Medicină Preventivă și Ecologie

Postul: conferențiar universitar

Experiența profesională:

- 1975-1977 – cercetător științific, Institutul de Microbiologie al Academiei de Științe a Moldovei
- 1978-1995 – cercetător științific, lector asistent, lector superior, facultatea Medicină Veterinară, Universitatea Agrară de Stat din Moldova

- 1995 – prezent, conferențiar universitar, catedra Medicină Preventivă și Ecologie, Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Cursuri universitare:

Ciclul licență:

- Parazitologie veterinară (UASM, 1985-1995)
- Parazitologie generală (ULIM, 1995)
- Ecoparazitologie (ULIM, 2004)
- Zooparazitologie (ULIM, 2008)

Ciclul masterat:

- Zoonoze parazitare (ULIM, 2009)

Membru al Consiliilor Științifice:

- Consiliul Științific Specializat DP 03.99.443-26.02.1999*
- Consiliul Științific Specializat DH 06.03.00.19-22.09.05*
DH 06.03.00.19-02.09.07*; DH 06.03.00.19-03*, DH 06.03.00.19-04*
- Seminarul Științific de profil la specialitatea 03.00.19 – Parazitologie, helmintologie, Institutul de Zoologie al A.Ș.M. (2005-prezent)
- Consiliul profesoral al Facultății Medicină Veterinară, UASM (1993-1995)
- Consiliul profesoral al Facultății Biomedicină și Ecologie, ULIM (1996-prezent)
- Consiliul Educațional ULIM (2004-2006).

Publicații: mai mult de 100, inclusiv: monografii – 1; cursuri didactice – 4; elaborări metodice – 3; articole – 51; teze, rezumate – 45 și altele.

Referent al tezelor de doctor: 6 teze de doctor în biologie (specialitatea 03.00.19 – *Parazitologie, Helmintologie*)

Consultant științific al tezelor de licență: 21 (Medicină Veterinară, Farmacie, Ecologie)

Consultant științific al lucrărilor studențești: 36 comunicări la Symposia Studentium, 1999-2010.

Realizări profesionale marcante:

- Conceptul distribuției redispersate și dominării speciilor de *Trichostrongylidae* la ovine
- Estimarea mărimilor aleatorii a frecvenței și abundenței poliparazitismului cu *Trichostrongylus spp*, *Nematodirus spp*, *Ostertagia spp* și *Haemonchus contortus* la populația de *Ovis aries*
- Evaluarea premiselor edificatoare de constituire și stabilitate funcțională a biosistemelor parazit-gazdă: *Haemonchus contortus* – *Ovis aries*, *Plasmodium spp* – *Anopheles spp*, *Plasmodium spp* – *Homo sapiens*, *Fasciola hepatica* – *Lymnaea truncatula*, *Fasciola hepatica* – *Ovis aries*.

Participări la foruri științifice naționale și internaționale:

- Всесоюзная конференция по паразитологии „Возбудители и переносчики паразитозов и меры борьбы с ними” (Ташкент, 11-13 октябрь, 1988)
- Congresul XVIII-lea al Academiei Româno-americe de Științe și Arte „Moldova: deschideri științifice și culturale spre vest” (Chișinău, 13-16 iulie, 1993)
- Conferința jubiliară „20 de ani de învățământ superior Medical Veterinar în Republica Moldova” (Chișinău, 21-23 septembrie, 1994)
- Al VI-lea Congres Național de Medicină Veterinară (Sinaia, 25-28 octombrie, 1994)
- Conferința internațională de Parazitologie „Parazitozoonoze” (Cluj-Napoca, 22-23 iunie, 1995; moderator)

- A III-a conferință a Zoologilor cu participare internațională *„Protecția, redresarea și folosirea rațională a biodiversității lumii animale”* (Chișinău, 19 octombrie, 1995)
- Simpozionul internațional de Parazitologie *„Paraziți și parazitoze în actualitate”* (Alba Iulia, 7-8 decembrie, 1995; *moderator*)
- Simpozionul internațional de Parazitologie *„Ecologia paraziților și implicații ale parazitozelor”* (Sibiu, 30-31 mai, 1996)
- VII European Multicolloquium of Parasitology (Parma, Italy, 2-6 september, 1996)
- Al XII-lea Simpozion *„Actualități în patologia animalelor domestice”* (Cluj-Napoca, 1996)
- Conferința științifico-practică *„Asigurarea științifică a sectorului zootehnic și medicinii veterinare: realizări și perspective”* (Maximovca, 4-5 octombrie, 1996)
- Conferința științifico-didactică (ULIM, Chișinău, 18-20 martie, 1997)
- Al VI-lea Simpozion internațional de parazitologie *„Paraziți și parazitoze – actualități și perspective”* (Mamaia, 18-19 septembrie, 1997; *moderator*)
- Al VIII-lea Simpozion internațional de Parazitologie *„Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu”* (Craiova, 28-29 mai, 1998; *moderator*)
- Conferința științifico-didactică (ULIM, Chișinău, 22-23 mai, 1998)
- IX-th International Congress of Parasitology (ICOPA IX, Japan, Macuhari Messe, Chiba, august, 1998)
- Simpozionul științific jubiliar *„65 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova”* (Chișinău, 7-9 octombrie, 1998)
- Simpozionul internațional *„Contribuția cercetării științifice la progresul medicinii veterinare”* (București, 15-16 octombrie, 1998)

- Al XXIV-lea Simpozion internațional „*Actualități în patologia animalelor domestice*” (Cluj-Napoca, 26-27 noiembrie, 1998)
- Simpozionul științific internațional „*Symposia Professorum. Seria Medicină*” (Chișinău, ULIM, 1999)
- Simpozionul științific internațional „*Symposia Professorum. Seria Medicină*” (Chișinău, ULIM, 2000)
- Al X-lea Simpozion internațional de Parazitologie „*Paraziți, poliparazitism, parazitoze la om, animale, plante și mediu*” (București, 27-28 octombrie, 2000; *moderator*)
- Al XI-lea Simpozion internațional de Parazitologie „*Paraziți, parazitoze la om, animale, plante și mediu*” (Târgu-Mureș, 5-6 octombrie, 2001; *moderator*)
- Conferința a IV-a a Zoologilor cu participare internațională „*Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale*” (Chișinău, 2001)
- Simpozionul jubiliar „*10 ani de la fondarea ULIM. Symposia professorum. Seria Medicină*” (Chișinău, 2002)
- Simpozionul științific internațional „*Știința universitară la începutul mileniului III*” (Chișinău, ULIM, 15 octombrie, 2002)
- Al XII-lea Simpozion internațional de Parazitologie „*Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu*” (Galați, 4-5 octombrie, 2002)
- Al XIII-lea Simpozion internațional de Parazitologie „*Paraziți și parazitoze la om, animale, plante*” (Constanța, 17-18 septembrie, 2003; *moderator*)
- Simpozionul științific internațional „*70 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova*” (Chișinău, 7-8 octombrie, 2003)
- Simpozionul științific internațional „*Symposia Professorum. Seria Medicină*” (Chișinău, ULIM, 10-11 octombrie, 2003)

- Simpozionul științific internațional „30 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova” (Chișinău, 1-2 octombrie, 2004)
- Al XIV-lea Simpozion internațional de Parazitologie „Paraziți, parazitoze – la om, animale, plante și mediu” (Slobozia-Amara, 7-8 octombrie, 2004; *moderator*)
- Simpozionul științific internațional „Symposia Professorum. Seria Medicină” (Chișinău, ULIM, 9 octombrie, 2004)
- Simpozionul științific internațional „Symposia Professorum. Seria Medicină” (Chișinău, ULIM, 21 octombrie, 2005)
- Simpozionul științific internațional „Cercetarea universitară în secolul XXI: provocări și perspective” (Chișinău, ULIM, 15-17 octombrie, 2007)
- Simpozionul internațional „Structura și funcționarea ecosistemelor în zona de interferență biogeografică” (Chișinău, 18 august, 2008)
- Al VII-lea simpozion internațional „Perspective ale agriculturii mileniului III” (USAMV, Cluj-Napoca, 2-4 octombrie, 2008)
- Второй съезд физиологов СНГ (Chișinău, 29-31 octombrie, 2008)
- A XVII-a conferință internațională de Parazitologie „45 ani de învățământ parazitologic medical veterinar la Cluj-Napoca și 60 ani de la inițierea iradicării malariei în România” (Cluj-Napoca, 6-8 noiembrie, 2008; *moderator*)
- Eighth international conference of Parasitology (Varna, 23-26 september, 2009)
- Al VIII-lea simpozion internațional „Perspective ale agriculturii mileniului III” (USAMV, Cluj-Napoca, 7-10 octombrie, 2009)
- Simpozionul științific internațional „35 ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova” (Chișinău, 15-16 octombrie, 2009)

- Simpozionul internațional „*Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale*” (Chișinău, 3 noiembrie, 2009)
- Conferința internațională de Parazitologie „Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu” (Constanța, 26-28 noiembrie, 2009)
- Simpozionul internațional „Progrese și perspective în Medicina Veterinară” (Iași, 10-11 iunie 2010).

Specializări și cursuri de perfecționare:

- Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa Iași”, Facultatea de Medicină, disciplina Parazitologie (România, Iași, 1998).

Distincții:

- Medalia ULIM – cu prilejul aniversării de 55 de ani (Chișinău, 2005)
- Medalia jubiliară ULIM “15 ani de ascensiune” (Chișinău, 2007)
- Medalia jubiliară „75 ani ai UASM” (Chișinău, 2008).

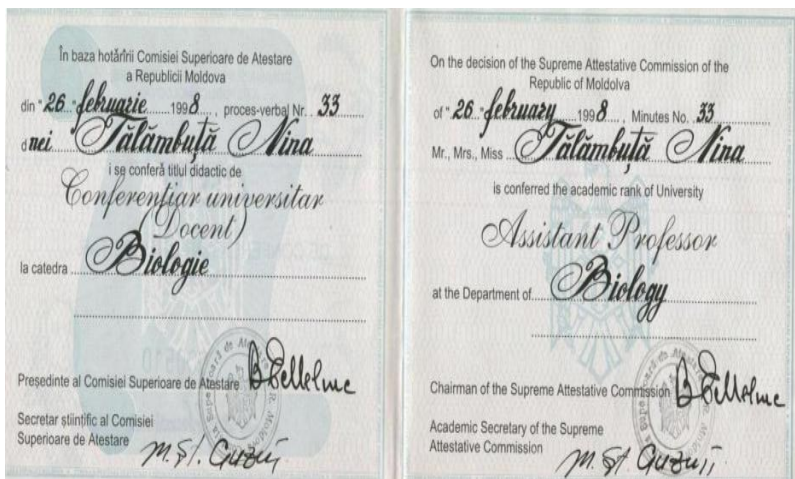
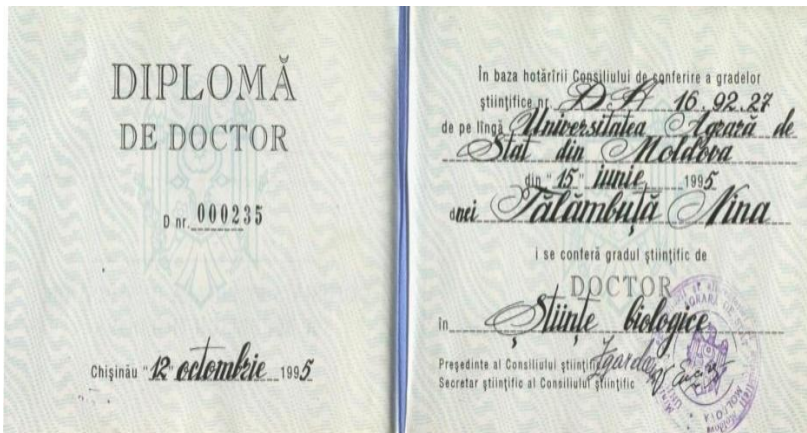
Diplome:

- Diplomă de participare la al X-lea Simpozion Internațional „Paraziți, poliparazitism, parazitoze la om, animale, plante și mediu” (București, România, 2000)
- Diplomă de onoare a municipiului Slobozia pentru activitatea desfășurată în domeniul Parazitologiei (România, 2004)
- Diplomă de participare la a XVII-a Conferință internațională de Parazitologie (Cluj-Napoca, România, 2008).

IDENTITATEA PROFESIONALĂ A DOAMNEI

Nina TĂLĂMBUȚA

Universitatea Liberă Internațională din Moldova

MEDALIA ULIM

ESTE DECERNATĂ

Dnei Nina Tălămbuță

conf. univ.

(Departamentul Medicină)

CU PRILEJUL ANIVERSĂRII DE 55 DE ANI

pentru contribuție esențială la pregătirea
specialiștilor în cadrul Universității Libere
Internaționale din Moldova

Andrei GALBEN
Academician, Rector

29 iunie 2005
nr. 045

Chișinău
Republica Moldova

Universitatea Liberă Internațională din Moldova

MEDALIA ULIM

- 15 ani de ascensiune -

Se decernează

Doamnei Nina TĂLĂMBUȚĂ

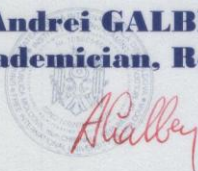
**Doctor, conferențiar universitar
Facultatea Medicină**

cu ocazia aniversării de 15 ani ULIM

*pentru merite notorii în promovarea valorilor academice
și activitatea prodigioasă la Universitatea Liberă
Internațională din Moldova întru formarea generațiilor
de specialiști pentru societatea modernă.*

**Andrei GALBEN
Academician, Rector**

16 octombrie 2007
nr. 115

Chișinău
Republica Moldova

CERTIFICAT

Prin Hotărârea Biroului Senatului
Universității Agrare de Stat din Moldova
din " 8 " octombrie 2008

*Pentru merite deosebite în dezvoltarea
învățământului superior și științei agricole*

Dlui (nei) Talambuță
Nina

i se conferă

medalia **75 ani ai U.A.S.M.**"

Rector
Gh. Cimpoies
membru corespondent al A.S.M.,
profesor universitar

SLOBOZIA

Se acordă

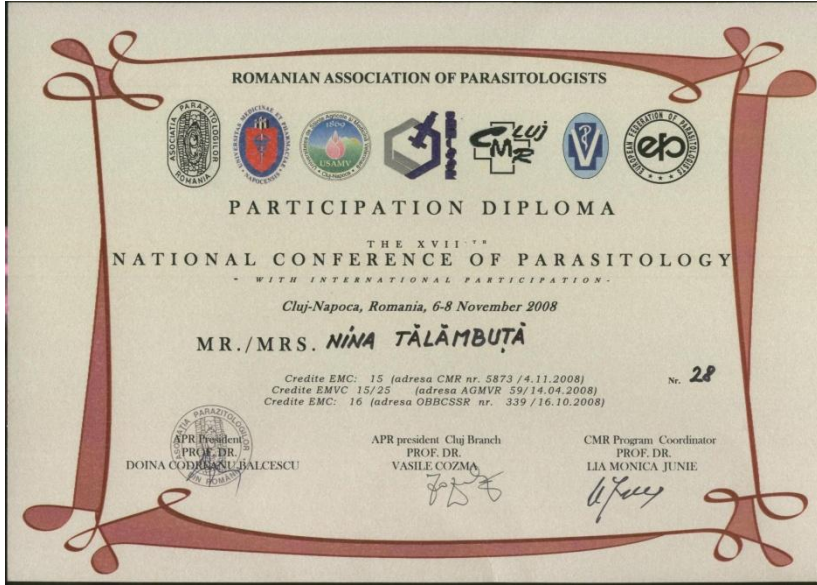
*doamnei Profesor Doctor
TĂLĂMBUȚĂ NINA*

***DIPLOMA DE ONOARE
a municipiului Slobozia***

*pentru activitatea desfășurată în domeniul științelor
medicale.*

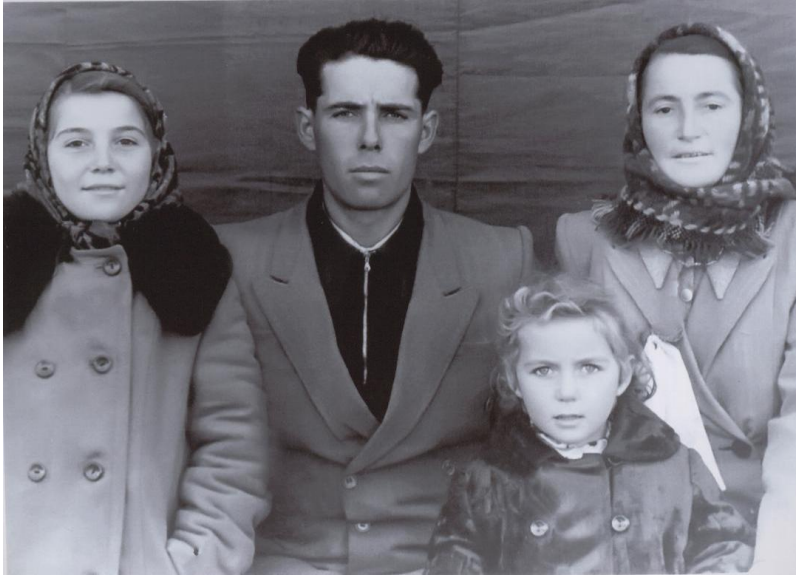
*Primar,
Gabi Ionașcu*

Slobozia, 8 Octombrie 2004

ALBUMUL VIETII

Cu tatăl Neculai, mama Maria și surioara Eudochia,
satul Șapte Bani, 1960.

Participantă a grupului de dansatori din satul natal, 1965.

Studentă
la Școala de Medicină
din or. Bălți, 1967.

Absolventă
a Univerisății de Stat
din Moldova, 1975

Colegii de la Școala de Medicină, or.Bălți, 1969...

...și Facultatea de Biologie, USM, Chișinău, 1972

Ședința Seminarului metodologic,
Facultatea Medicină Veterinară, UASM, 1983.

Consultație la colocviu de Parazitologie generală,
Facultatea Medicină veterinară, UASM, 1987.

Totalizare la Parazitologia medicală.
Facultatea Medicină ULIM, 1998.

Lucrare de laborator la Parazitologia medicală.
Facultatea Medicină, ULIM, 1999.

Procesul didactic impune atît perseverență
în activitatea de cercetare științifică
(laboratorul de Parazitologie, ULIM, 2002)...

... cât și o continuă autoperfecționare
(Chișinău, acasă, 2003).

Împreună cu sora Eudochia și nepoții
Oleg și Alexandru. Chișinău, 1989.

În aceeași componență peste 20 de ani.
Chișinău, 2009.

Corpul didactic al Facultății Medicină
în blocul de studii, ULIM, 2003...

... la Revelion 2004.

Întâlnirea absolvenților Facultății Biologie, USM,
promoția 1975, Chișinău, 2005.

Nunta lui Alexandru și Tatiana Gladăș,
Chișinău 2009.

Lansarea cărții „Zooparazitologie”
Sala Polivalentă de Lectură nr.2, ULIM, 2009.

Simpozion Internațional, Institutul de Zoologie al
AȘM, Chișinău, 2009

Scumpa mea
mamă,
prietenă
fidelă.
Chișinău,
2009.

Suntem două surioare. Chișinău, 2010.

Alexandru și Oleg Gladăș cu *mama Nina*. 2010

Totuși viața e frumoasă!... 2010.

PALMARES BIBLIOGRAFIC

Teza de doctor

1995

1. Tălămbuță, Nina. Studiul populațional al trichostrongilidelor la ovine: autoref. al tz. doct. în biologie. Specialitatea 03.00.19 – parazitologia / conducător șt.: Eugen Zgardan; Univ. Agrară de Stat din Moldova – Ch., 1995. – 22 p.

2. Tălămbuță, Nina. Studiul populațional al trichostrongylidelor la ovine: tz. doct. în biologie. Specialitatea 03.00.19 – parazitologia / conducător șt.: Eugen Zgardan; Uni. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1995. – 183 p.

„O lucrare valoroasă ...”

***Gheorghe OLTEANU,
profesor, dr., președinte al Asociației
Parazitologilor din România,
referent oficial***

„La 15 iunie 1995 - în Consiliul Științific Specializat al Facultății de Medicină Veterinară din Chișinău – a fost susținută teza: „STUDIUL POPULAȚIONAL AL TRICHOSTRONGILIDELOR LA OVINE” – de către Doamna bg. Nina Tălămbuță - pentru obținerea titlului de Doctor în Biologie. Conducătorul Științific a fost prof. dr. E. Zgardan, membru corespondent al Academiei de Științe din Republica Moldova. Referenți oficiali au fost : prof. P.I. Nesterov și doctor în biologie Lidia Bondari din Chisinau și prof. asoc. dr. Gh. Olteanu din București.

A existat unanimitate în aprecierea ca deosebit de valoroasă a lucrării prezente. O singura „observație critică” a fost făcută de către Gh. Olteanu, care a subliniat faptul,

că teza are un conținut atât de bogat, de mare valoare științifică și importanță practică, încât pe baza acesteia se pot susține, nu unul, ci trei doctorate. Lucrarea prezentată pe 183 de pagini cu 42 de tabele și 444 titluri bibliografice – este bine orientată abordând cu succes aspectele noi, la nivel populațional. Pe aceeași linie se înscrie și metodologia folosită. Are valoare de esență faptul că; „Examenle coprologice au fost orientate în așa fel, încât să se pună în evidență - întreaga.... încărcătură parazitară existentă în proba de examinat și nu numai cea aparținând doar unei anumite specii, „Folosirea metodelor de calcul statistico-matematic asigură stabilirea precisă a valorii diferiților indicatori la nivelul cărora au fost prezentate rezultatele cercetărilor efectuate. Primul capitol al rezultatelor obținute este intitulat „Poliparazitismul la ovine – fenomen biologic omniprezent.” Se demonstrează prezența la ovine a populațiilor aparținând la 91 specii din 68 genuri de paraziți. Pe baza materialului factual se stabilește că: „.... ovinele nu sunt niciodată și nici unde - infestate doar cu o singură specie de paraziți.” Lucrarea se distinge și prin rezultate ce au caracter de originalitate, inclusiv în privința : a) determinării nivelului, interrelațiilor și dinamicii numărului populațiilor speciilor de Trichostrongylidae, b) constituirea și evoluția sistemului gazdă – parazit cu Trichostrongylidae ale speciei *Haemonchus contortus*, c) profilul parazitar, distribuția și reglarea numărului populațiilor de Trichostrongylidae, precum și a d) dirijării active a procesului de autoreglare prin folosirea preparatului MEBICAR. Concluzia care s-a conturat referitor la teza prezentată subliniază contribuția originală pe care o aduce autorul în studiul trichostrongylidelor la ovine.

(preluat din: Olteanu, Gheorghe. Două strălucite teze de doctorat în Parazitologie // Rev. română de parazitologie. – 1995. – Nr 2. – P. 73-74)

REFERAT

privind aprecierea tezei de doctorat în biologie

„ STUDIUL POPULAȚIONAL AL TRICHOSTRONGILIDELOR LA OVINE”,

autor Tălămbuță Nina Nicolae

Dr. Gheorghe DOBRE

director adjunct al D.S.V.Prahova,

șef laborator sanitar veterinar județean,

referent neoficial

Teza a fost elaborată în cadrul catedrei de parazitologie a Facultății de medicină veterinară a Universității Agrare de Stat din Moldova, sub conducerea profesorului, doctor habilitat E. S. Zgardan, membru corespondent al A.Ș.R.M.

Lucrarea abordează fenomenul parazitismului sub raportul interacțiunii populațiilor de paraziți (Trichostrongylidae) cu gazdele lor (*Ovis aries*), evidențiind evoluția acestora în timp, mecanismele de autoreglare la nivel populațional, fenomenele de poliparazitism, nivelul interrelațiilor și dinamica populațiilor de Trichostrongylidae. Intervenția în procesele de reglare a asociațiilor de paraziți la nivel populațional a fost scoasă în evidență prin stimularea sistemului imunitar cu preparatul MEBICAR.

Teza este bine structurată, rezultatul investigațiilor este prezentat atât în text, cât și în 20 de figuri și 44 de tabele. Datele de literatură au fost sintetizate din 444 de surse bibliografice. Principalele rezultate obținute în investigațiile efectuate au fost comunicate și discutate la numeroase reuniuni științifice.

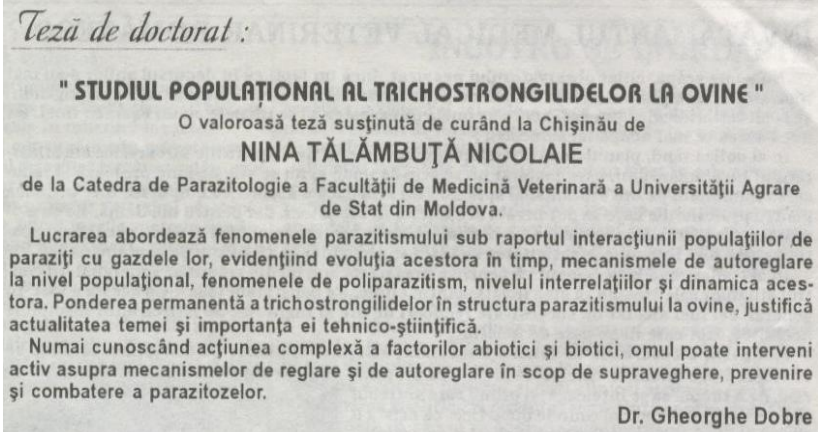
Ponderea permanentă a trichostrongilidelor în structura poliparazitismului la ovine și necesitatea unei temeinice fundamentării științifice a măsurilor de

prevenire și combatere justifică actualitatea temei și importanța ei tehnico-științifică.

Numai pe o solidă bază științifică se poate orienta activitatea de cercetare și producție. Cunoscând acțiunea complexă a factorilor abiotici și biotici omul poate interveni activ asupra mecanismelor de reglare și autoreglare în scop de supraveghere, prevenire și combatere a parazitozelor.

În aprecierea lucrării doresc să subliniez lăudabilele eforturi făcute de autoare, folosind tehnici și metode adecvate în scopul elucidării unor mecanisme necunoscute asupra fenomenului de poliparazitism. Rezultatele obținute reprezintă un pas înainte pe drumul care va duce la combaterea și în final la eradicarea fenomenelor de parazitism.

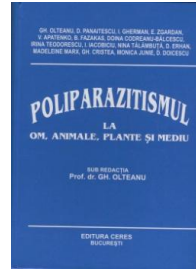
Teza redactată de Tălămbuță Nina Nicolae în vederea obținerii titlului de doctor în biologie o consider merituosă și are o netăgăduită valoare teoretică și în special practică în înțelegerea raportului complex dintre organismul gazdă și asociațiile parazitare.

*(preluat din: Jurnal medical veterinar
(București, România),
1995. Aug. - Sept. (Nr 9). P. 4)*

Monografii

3. Poliparazitismul la om, animale, plante și mediu / Gh. Olteanu, D. Panaitescu, N. Tălămbuță [et al.]; sub red. Gh. Olteanu. – București: Ceres, 2001. – 812p. – Bibliogr.: p. 761-797. – ISBN 973-40-0485-9.

Contribuții științifice

Articole în culegeri, anale, ediții continue

1983

4. Тэлэмбуцэ, Нина. Испытание ринтала при трихостронгилидозах овец / Н. Тэлэмбуцэ, Е. Згардан, С. Паскалов // Профилактика паразитарных болезней животных: сб. – К., 1983 – Р. 33-34.

1985

5. Тэлэмбуцэ, Нина. Инвазированность собак ассоциацией возбудителей гельминтозов / Н. Тэлэмбуцэ, М. Будей // Профилактика паразитарных болезней животных: сб. – К., 1985. – Р. 33-36.

1992

6. Тэлэмбуцэ, Нина. Ларвальные тениидозы овец и их профилактика в Республике Молдова / Е. Згардан, Н. Жювеналь, Н. Тэлэмбуцэ [и др.] // Lucrări științifice /Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1992. – Vol. 2. – P. 70-71.

7. Тэлэмбуцэ, Нина. Трипаносомозы крупного рогатого скота в Того и их профилактика / Н. Тэлэмбуцэ, К. Батасе // Lucrări științifice /Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1992. – Vol. 2. – P. 74-75.

1996

8. Tălămbuță, Nina. Studiarea nivelului numărului populației *Haemonchus contortus* la ovine // Lucrări

științifice / Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1996. – Vol. 4. – P. 288-290.

9. Tălămbuță, Nina. Aplicarea Mebicarului în profilaxia trichostrongilidozelor la miei / N. Tălămbuță, I. Cercel // Lucrări științifice // Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1996. – Vol. 4. – P. 290-293.

1997

10. Tălămbuță, Nina. Constituirea și evoluția sistemului parazit-gazdă cu *Trichostrongylidae* ale speciei *Haemonchus contortus* la ovine // Actualități în patologia animalelor domestice. – Cluj-Napoca, 1997. – P. 28-33.

11. Tălămbuță, Nina. Unele aspecte ale studiului privind structura poliparazitismului trichostrongilian la *Ovis Aries* // Conferința științifico-didactică anuală : rez. comunicărilor, 18-20 mart. 1997 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; resp. de ed.: Andrei Galben. – Ch., 1997. – P. 29.

1998

12. Tălămbuță, Nina. Intervenția activă în procesele de autoreglare a trichostrongilidelor la nivel populațional / N. Tălămbuță, I. Cercel, E. Zgardan // Conferința științifico-didactică anuală : rez. comunicărilor, 22-23 mai 1998 / Univ. Liberă Intern. din Moldova. – Ch., 1998. – P. 122.

13. Tălămbuță, Nina. Investigații serologice și parazitologice în sistemul *Trichostrongylidae* – *Ovis aries* / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel // Lucrări științifice. Medicina Veterinară / Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1998. – Vol. 6. - P. 128-131.

14. Tălămbuță, Nina. Studiarea mecanismelor de reglare ale trichostrongilidelor în condiții de poliparazitism / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel // Analele științifice. Medicină, 1998 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir. publ.: Andrei Galben; red. resp.: Gheorghe Postică. – Ch., 1998. – Vol. 2. - P. 30-32.

1999

15. Tălămbuță, Nina. Studiul distribuției trichostrongilidelor la ovine în condiții de poliparazitism // Actualități în patologia animalelor domestice. – Cluj-Napoca, 1999. – P. 157-160.

16. Tălămbuță, Nina. Structura și distribuția poliparazitismului cu *Trichostrongylidae* la *Ovis aries* // Symposia Professorum. Seria Medicină, 1999 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir.: Andrei Galben; red. resp.: Gheorghe Postică. – Ch., 1999. – P. 29-30.

17. Tălămbuță, Nina. Studiul comparativ al infestării mixte cu endoparaziți la ovine / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel [et al.] // Lucrări științifice: 25 ani de învățământ superior medical veterinar în Rep. Moldova / Univ. Agrară de Stat. -- Ch., 1999. – P. 107.

18. Tălămbuță, Nina. Structura poliparazitismului gastrointestinal la miei / N. Tălămbuță, A. Caimacan // Lucrări științifice: 25 ani de învățământ superior medical veterinar în Rep. Moldova / Univ. Agrară de Stat. -- Ch., 1999. – P. 108.

2000

19. Тэлэмбуцэ, Нина. Особенности клинического проявления кожного лейшманиоза в Сирии / Е. Раду, Н. Тэлэмбуцэ, А. Д. Хассан // Symposia Professorum. Seria Medicină, 2000 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir.: Andrei Galben; red.: Gheorghe Postică. – Ch., 2000. – P. 33-34.

20. Тэлэмбуцэ, Нина. Возрастные особенности распространения кожного лейшманиоза в Сирии / Н. Тэлэмбуцэ, Е. Раду, А. Д. Хассан // Analele științifice. Medicina, 2000 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir.: Andrei Galben; coord.: Gheorghe Postică. – Ch., 2000. – Vol. 3. - P. 62-63.

2002

21. Tălămbuță, Nina. Unele aspecte privind constituirea și evoluția sistemului biologic *H. contortus* – *Ovis aries* // Symposia Professorum: Seria Medicină: mater. ses. șt. din 26-27 aprilie 2002 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir.: A. Galben; coord.: Gh. Postică. – Ch.: ULIM, 2002. – P. 49-51.

2003

22. Tălămbuță, Nina. Aplicarea noilor metodologii în studiul poliparazitismului la nivel populațional // Ecologia, evoluția și ocrotirea diversității regnului animal și vegetal / Acad. de Științe a Moldovei. Secția de Științe Biologice, Chimice și Agricole. Inst. de Zoologie – Ch.: Mediul Ambient, 2003. – P. 268-273. – ISBN 9975-9774-3-x.

23. Tălămbuță, Nina. Aspecte actuale privind constituirea și funcționarea sistemului parazit-gazdă // Ecologia, evoluția și ocrotirea diversității regnului animal și vegetal / Acad. de Științe a Moldovei. Secția de Științe Biologice, Chimice și Agricole. Inst. de Zoologie. – Ch.: Mediul Ambient, 2003. – P. 262-268.

24. Tălămbuță, Nina. Observații privind particularitățile morfologice și biochimice ale chistului hidatic lienal / N. Tălămbuță, A. Bour, L. Cazacu [et al.] // 70 de ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova: Medicina veterinară: materialele simp. șt. intern. din 7-8 oct. 2003 / col. red.: Gh. Donica, M. Popovici, V. Enciu [et al.]. – Ch.: Centrul ed. UASM, 2003. – P. 75-76. – ISBN 9975-9624-4-4-0.

2004

25. Tălămbuță, Nina. Aspecte morfologice și biochimice ale chistului hidatic lienal / N. Tălămbuță, A. Bour, D. Savca [et al.] // Symposia Professorum: Seria

Medicină: materialele ses. șt. din 11 oct. 2003 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir. publ.: Andrei Galben; coord. șt.: Gheorghe Postică. – Ch.: ULIM, 2004. – P. 93-94.

26. Tălămbuță, Nina. Noi realizări în predarea “Parazitologiei generale” la ULIM / N. Tălămbuță, D. Savca, V. Socolov // 30 ani de învățământ superior medical veterinar în Republica Moldova: materialele simp. intern. din 1-2 oct. 2004 / Univ. Agrară de Stat din Moldova; col. red.: Gh. Donica, V. Macari, T. Spataru. – Ch.: Centrul Ed. al UASM, 2004. – P. 305-307.

27. Tălămbuță, Nina. Observații asupra unui caz de hidatidoză poliorganică / N. Tălămbuță, A. Bour, L. Cazacu [et al.] // Symposia Professorum: Seria Medicină: materialele ses. șt. din 11 oct. 2003 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir. publ.: Andrei Galben; coord. șt.: Gheorghe Postică. – Ch.: ULIM, 2004. – P. 91-92.

2008

28. Tălămbuță, Nina. Antiparasite chemotherapy – supposing factor of cell immunity in bovine / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // Perspective ale agriculturii mileniului III: Simp. intern. din 2-4 octombrie 2008 / Univ. de Științe Agricole și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca. – Cluj-Napoca, 2008. – P. 221-223.

29. Tălămbuță, Nina. Impactul parazitismului asociat și chimioterapiei antiparazitare asupra imunității celulare la bovine / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // Lucrări științifice: Medicină veterinară / Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch.: CE UASM, 2008. – Vol. 19. – P. 51-53.

30. Tălămbuță, Nina. Importanța clinică a modificărilor proteinogramei la bovinele parazitare / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // Lucrări științifice:

Medicină veterinară / Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch.: CE UASM, 2008. – Vol. 19. - P. 25-27.

31. Tălămbuță, Nina. Parazitismul asociat la bovine – factor depresant a populațiilor de limfocite / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // Structura și funcționarea ecosistemelor în zona de interferență biogeografică: Simp. intern., consacrat jubileului de 60 de ani al acad. Ion Toderaș / Academia de Științe a Moldovei. – Ch.: Î.E.P. Știința, 2008. – P. 98-100.

32. Tălămbuță, Nina. Unele aspecte privind infestarea naturală a găinilor cu *Mallophaga* / N. Tălămbuță, M. Zamornea, M. Luncașu // Lucrări științifice: Medicină veterinară / Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch.: CE UASM, 2008. – Vol. 19. - P. 36-39.

2009

33. Tălămbuță, Nina. Efficiency of umbelicen in prophylaxis of parasite immuno-deficiencies in bovine / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // Buletinul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară: Seria Medicină Veterinară. – Cluj-Napoca, 2009. – Vol. 2. - P. 94-98.

34. Tălămbuță, Nina. Fenomenul inhibiției larvare în adaptarea nematodului *Ostertagia circumcincta* la supraviețuire / N. Tălămbuță, O. Chihai, A. Pleșca [et al.] // 35 de ani de învățământ superior medical veterinar din Republica Moldova: simp. șt. intern., 15-16 oct. 2009 / Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch.: Centrul Ed. al UASM, 2009. – P. 243-246.

35. Tălămbuță, Nina. Profilul parazitar și relațiile interspecifice ale trichostrongilidelor la *Ovis aries* / N. Tălămbuță, O. Chihai, A. Pleșca [et al.] // Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale: Simp.

intern. consacrat jubileului prof. univ. Andrei Munteanu. – Ch.: Î.E.-P. „Știința”, 2009. – P. 239-242.

36. Tălămbuță, Nina. Seasonal aspect of the larval inhibition of *Ostertagia circumcincta* / N. Tălămbuță, O. Chihai, O. Cresciuc [et al.] // Buletinul Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară: Seria Medicină Veterinară. – Cluj-Napoca, 2009. – Vol. 2. - P. 133-136.

Articole în reviste

1976

37. Тэлэмбуцэ, Нина. Условия выделения пектолитических ферментов гриба *Rhizopus arrhizus* Fischer / Н. Тэлэмбуцэ, Л. Ефремова, С. Ильинская [et al.] // Изв. АН МССР. Сер. Биол. и хим. наук. – К.: Штиинца, 1976. – Вып. 6. - P. 51-54.

38. Тэлэмбуцэ, Нина. Условия концентрирования культуральной жидкости гриба *Rhizopus arrhizus* Fischer / Н. Тэлэмбуцэ, Л. Ефремова, С. Ильинская [et al.] // Изв. АН МССР. Сер. Биол. и хим. наук. – К.: Штиинца, 1976. – Вып.5. - P. 40-43.

2002

39. Tălămbuță, Nina. Tactica chirurgicală în tratamentul hidatidozei hepatice / N. Tălămbuță, A. Bour, L. Cazacu [et al.] // Rev. română de parazitologie. – 2002. – Vol. 12, Nr 1. -- P. 28-29.

40. Tălămbuță, Nina. Unele aspecte ale hidatidozei poliorganice / N. Tălămbuță, A. Bour, L. Cazacu [et al.] // Rev. română de parazitologie. – 2002. – Vol. 12, Nr 1. - P. 25-27.

2003

41. Tălămbuță, Nina. Studiul parazitismului la nivel populațional prin utilizarea noilor metodologii / N.

Tălămbuță, D. Savca // Rev. română de parazitologie. – 2003. - Vol. 13, Nr 1. – P. 43-46.

2004

42. Tălămbuță, Nina. Malaria – o parazitoză mereu actuală în Republica Moldova / N. Tălămbuță, A. Varticean, D. Savca [et al.] // Rev. română de parazitologie. – 2004. - Vol. 14, Nr 1. – P. 73-75.

2005

43. Tălămbuță, Nina. Malaria terță recidivantă (prezentare de caz) / N. Tălămbuță, A. Varticean, N. Rulevschi [et al.] // Rev. română de parazitologie. – 2005. - Vol. 15, Nr 2. – P. 147-149.

2008

44. Tălămbuță, Nina. Biosistemul parazitar *Plasmodium spp* – *Homo sapiens*. Relația parazit-hepatocit / N. Tălămbuță, A. Pleșca, N. Rulevschi // Noosfera. – 2008. - Nr 1. – P. 20-23. – Bibliogr.: p. 23.

2010

45. Tălămbuță, Nina. Biosistemul parazitar *Plasmodium spp*- *Homo sapiens*. Relația parazit-eritrocit / N. Tălămbuță, O. Chihai, A. Pleșca [et al.] // Noosfera. – 2010. – Nr 3. - P. 50-52.

Comunicări la congrese, conferințe, simpozioane (teze, rezumate)

1988

46. Тэлэмбуцэ, Нина. Возбудители нематодозов желудочно-кишечного тракта овец в Молдавии / Н. Тэлэмбуцэ, Е. Згардан // Возбудители и переносчики паразитозов и меры борьбы с ними: тез. докл. всесоюз. конф. (Ташкент, 11-13 октября, 1988). – Ташкент, 1988. – P. 79.

1990

47. Тэлэмбуцэ, Нина. Патоморфологические изменения в некоторых органах эндокринной системы при стронгилятозах желудочно-кишечного тракта овец / Н. Тэлэмбуцэ, Г. Гончарук // Проблемы научного обеспечения животноводства Молдавии: тез. докл. конф., 25 мая 1990 / Молд. н.-и. ин-т животноводства и ветеринарии – К., 1990. – P. 169-170.

48. Тэлэмбуцэ, Нина. Эпизоотическая ситуация по ларвальным тениидозам овец в Молдавии / Н. Тэлэмбуцэ, Н. Жювеналь // Актуальные проблемы паразитологии: тез. докл. конф. / Всесоюз. ин-т гельминтологии им. К. Скрябина. – М., 1990. – P. 155-156.

1991

49. Tălămbuță, Nina. Investigații cu privire la imunoprofilaxia trichostrongilidozelor și teniozelor larvare la ovine / N. Tălămbuță, E. Zardan, I. Cercel: rez. lucrărilor simp. – Iași, 1991. – P. 15.

1993

50. Tălămbuță, Nina. Imunoprofilaxia trichostrongilidozelor la miei / N. Tălămbuță, E. Zardan, I. Cercel // Moldova: deschideri științifice și culturale spre Vest: rez. lucrărilor Congr. al 18-lea al Acad. Româno-Americane de Științe și Arte (Chișinău, 13-16 iulie, 1993). – Ch., 1993. – P. 282.

1994

51. Tălămbuță, Nina. Distribuția Trichostrongylidae la populația ovinelor // 20 de ani de învățământ superior Medical Veterinar în Republica Moldova” : rez. lucrărilor conf. jubiliare (Chișinău, 21-23 sept., 1994). – Ch., 1994. – P. 106.

52. Tălămbuță, Nina. Modularea mecanismelor naturale de reglare a numărului populației *Trichostrongylidae* la ovine / N. Tălămbuță, E. Zgardan // 20 de ani de învățământ superior Medical Veterinar în Republica Moldova: rez. lucrărilor conf. jubiliare (Chișinău, 21-23 sept., 1994). – Ch., 1994. – P. 112-113.

53. Tălămbuță, Nina. Profilul parazitar al populației *Trichostrongylidae* la miei / N. Tălămbuță, E. Zgardan // Sesiune științifică anuală de Medicină Veterinară: 25-26 noiemb. 1994 / Univ. Agronomică și de Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”. – Iași, 1994. – P. 31.

54. Tălămbuță, Nina. Profilul parazitar al *Trichostrongylidae* la ovine // 20 de ani de învățământ superior Medical Veterinar în Republica Moldova: rez. lucrărilor conf. jubiliare (Chișinău, 21-23 sept., 1994). – Ch., 1994. – P. 107.

55. Tălămbuță, Nina. Sistemul parazit-gazdă *Trichostrongylidae* – ovine și mecanismele de reglare / N. Tălămbuță, E. Zgardan // Rezumatele celui de-al 6-lea Congres Național de Medicină Veterinară (Sinaia, 25-28 oct., 1994). – Sinaia, 1994. – P. 96.

1995

56. Tălămbuță, Nina. Aspecte de epizootologie și profilaxie ale teniidozelor larvare la ovine în Republica Moldova / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel // Parazitozoonoze: rez. ale conf. intern. de parazitologie (Cluj-Napoca 22-23 iun. 1995). – Cluj-Napoca, 1995. – P. 44.

57. Tălămbuță, Nina. Cercetări asupra poliparazitismului cu helminți la ovine în Republica Moldova // Parazitozoonoze: rez. ale conf. intern. de Parazitologie (Cluj-Napoca 22-23 iun. 1995). – Cluj-Napoca, 1995. – P. 43.

58. Tălămbuță, Nina. Reglarea dirijată a numărului populațiilor de specii din fam. *Trichostrongylidae* la ovine / N. Tălămbuță, E. Zgardan // Paraziți și parazitoze în actualitate : materiale ale simp. intern. de Parazitologie (Alba Iulia, 7-8 dec. 1995). – Alba Iulia, 1995. – P. 24.

59. Tălămbuță, Nina. Reglarea numărului populațiilor de *Trichostrongylidae* la ovine / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel // Protecția, redresarea și folosirea rațională a biodiversității lumii animale: materiale ale conf. intern. (Chișinău, 19 oct. 1995). – Ch., 1995. – P. 72.

60. Tălămbuță, Nina. Structura și dinamica populațiilor de helminți în cadrul sistemului *Ostertagia-Ovis aries* // Protecția, redresarea și folosirea rațională a biodiversității lumii animale: materiale ale conf. intern. (Chișinău, 19 oct. 1995). – Ch., 1995 – P. 85.

61. Tălămbuță, Nina. Studiarea populațiilor de specii din genul *Ostertagia* la ovine / N. Tălămbuță, E. Zgardan // Paraziți și parazitoze în actualitate : materiale ale simp. intern. de Parazitologie (Alba Iulia, 7-8 dec. 1995). – Alba Iulia, 1995. – P. 56.

62. Tălămbuță, Nina. Studiu privind mecanismele de autoreglare a populațiilor aparținând speciilor din fam. *Trichostrongylidae* la ovine // Parazitoozoze: rez. ale conf. intern. de parazitologie (Cluj-Napoca 22-23 iun. 1995). – Cluj-Napoca, 1995. – P. 45.

63. Tălămbuță, Nina. Studiul interrelațiilor la nivel de populații ale speciilor din fam. *Trichostrongylidae* la ovine // Paraziți și parazitoze în actualitate: materiale ale simp. intern. de Parazitologie (Alba Iulia, 7-8 dec. 1995). – Alba Iulia, 1995. – P. 29.

64. Tălămbuță, Nina. Study of *Trichostrongylidae* population in sheep // Paraziți și parazitoze în actualitate

: materiale ale simp. intern. de Parazitologie (Alba Iulia, 7-8 dec. 1995). – Alba Iulia, 1995. – P. 55.

65. Tălămbuță, Nina. Unele aspecte ale studiului privind mecanismele de autoreglare la nivel populațional în sistemul *Trichostrongylidae* – *Ovis aries* // Protecția, redresarea și folosirea rațională a biodiversității lumii animale: materiale ale conf. intern. (Chișinău, 19 oct. 1995). – Ch., 1995. – P. 93.

1996

66. Tălămbuță, Nina. Aspecte privind distribuția populațiilor de *Trichostrongylidae* la ovine: // Ecologia paraziților și implicații ale parazitozelor: simp. intern. de Parazitologie (Sibiu, 30-31 mai, 1996). – Sibiu, 1996. – P. 80.

67. Tălămbuță, Nina. Contribution to study on Trichostrongylosis in sheep in Republic Moldova // 7 European Multicolloquium of Parasitology (Parma, Italy, 2-6 sept. 1996). – Parma, 1996. – P. 298.

68. Tălămbuță, Nina. Criterii actuale în investigarea profilului parazitar al trichostrongilidelor la ovine // Educația antiparazitară: probleme și perspective: rez. lucrărilor conf. intern. – București, 1996. – P. 73.

69. Tălămbuță, Nina. Formation and evolution of parasite-host system as regards *Haemonchus contortus* (*Trichostrongylidae*) species in sheep // Actualități în patologia animalelor domestice: materiale ale celui de-al 12-lea simp. intern. (Cluj-Napoca, 1996). – Cluj-Napoca, 1996. – P. 119.

70. Tălămbuță, Nina. Nivelul și dinamica numărului populației *Haemonchus contortus* la ovine // Sesiune științifică anuală de Medicină Veterinară: 17-18 mai 1996 / Univ. Agronomică și de Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”. – Iași, 1996. – P. 17.

71. Tălămbuță, Nina. Poliparazitismul cu *Trichostrongylidae* la ovine – fenomen biologic omniprezent // Educația antiparazitară: probleme și perspective: rez. lucrărilor conf. intern. – București, 1996. – P. 72.

1997

72. Tălămbuță, Nina. Investigații asupra fenomenului de poliparazitism cu helminți gastrointestinali la miei // Asigurarea științifică a sectorului zootehnic și medicinei veterinare: (materialele conf. jubiliare din 4 oct. 1996). – Ch., 1997. – P. 135.

73. Tălămbuță, Nina. Investigații privind nivelul numărului și structura populațiilor de helminți din genul *Trichostrongylus* la ovine în condiții de poliparazitism / N. Tălămbuță, E. Zgardan // Paraziți și parazitoze – actualități și perspective: materiale ale celui de-al 6-lea simp. intern. de parazitologie (Mamaia, 18-19 sept. 1997). – Mamaia, 1997. – P. 58.

74. Tălămbuță, Nina. Particularitățile distribuției populațiilor de specii din genul *Nematodirus* la ovine / N. Tălămbuță, E. Zgardan // Paraziți și parazitoze – actualități și perspective: materiale ale celui de-al 6-lea simp. intern. de parazitologie (Mamaia, 18-19 sept. 1997). – Mamaia, 1997. – P. 57.

75. Tălămbuță, Nina. Poliparazitismul cu *Trichostrongylidae* la ovine și profilaxia lui / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel // Asigurarea științifică a sectorului zootehnic și medicinei veterinare: (materialele conf. jubiliare din 4 oct. 1996). – Ch., 1997. – P. 27.

76. Tălămbuță, Nina. Realizări și perspective în studierea Parazitologiei medicale la Universitatea Liberă Internațională din Moldova / N. Tălămbuță, N. Moraru, L. Perciuleac // Paraziți și parazitoze – actualități și perspective: materiale ale celui de-al 6-lea simp. intern. de parazitologie (Mamaia, 18-19 sept. 1997). – Mamaia, 1997. – P. 36.

1998

77. Tălămbuță, Nina. Active intervention into the self-regulation processes in case of *Trichostrongylidae* under conditions of polyparasitism / N. Tălămbuță, I. Cercel, E. Zgardan // Parasitology International Abstracts of IX-th International Congress of Parasitology: Japan, Macuhari Messe, Chiba, aug. 1998). – Chiba, 1998. – Vol. 47. - P. 305.

78. Tălămbuță, Nina. Aprecierea noilor metode de profilaxie nespecifică a trichostrongilidozelor la ovine / N. Tălămbuță, E. Zgardan E., I. Cercel // Simpozion științific jubiliar „65 ani ai Universității Agrare de Stat din Moldova” (Chișinău, 7-9 oct. 1998) / Univ. Agrară de Stat din Moldova. –Ch., 1998. – Vol. 2 . - P. 89.

79. Tălămbuță, Nina. Date epizootologice și inumologice la ovinele poliparazitate cu *Trichostrongylidae* / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel // Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu: materiale ale celui de-al 8-lea simp. intern. de Parazitologie (Craiova, 28-29 mai, 1998). – Craiova, 1998. – P. 78.

80. Tălămbuță, Nina. Intervenția activă în procesele de autoreglare la *Trichostrongylidae* în condiții de poliparasitism // Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu: materiale ale celui de-al 8-lea simp. intern. de Parazitologie (Craiova, 28-29 mai, 1998). – Craiova, 1998. – P. 74.

81. Tălămbuță, Nina. Studiul distribuției trichostrongilidelor la ovine în condiții de poliparasitism // Actualități în patologia animalelor domestice: materiale ale celui de-al 14-lea simp. intern. (Cluj-Napoca, 1998). – Cluj-Napoca, 1998. – P. 123-126.

82. Tălămbuță, Nina. Utilizarea calculului statistico-matematic pentru studiul poliparasitismului la ovine // Contribuția cercetării științifice la progresul medicinei veterinare: simp. intern. (București, 15-16 oct. 1998). – București, 1998. – P. 48.

1999

83. Tălămbuță, Nina. Noi date privind activitatea didactică și de cercetare științifică a disciplinei de Parazitologie din Universitatea Liberă Internațională din Moldova / N. Tălămbuță, L. Perciuleac, N. Moraru: [rez. al comunicării în cadrul celui de-al 9-lea simp. intern. de Parazitologie, București, oct. 1999] // Rev. română de parazitologie. – 1999. – Vol. 9. – Nr 2. – P. 115.

84. Tălămbuță, Nina. Studiul asupra poliparazitismului gastrointestinal la miei: [rez. al comunicării în cadrul celui de-al 9-lea simp. intern. de Parazitologie, București, oct. 1999] // Rev. română de parazitologie. – 1999. – Vol. 9, Nr 2. - P. 70-71.

2000

85. Tălămbuță, Nina. Cutaneous leishmaniosis in human in town Haleb (Siria). / N. Tălămbuță, E. Radu, D. Hassan // Paraziți, poliparazitism, parazitoze la om, animale, plante și mediu: materiale ale celui de-al 10-lea simp. intern. de Parazitologie (București, 27-28 oct. 2000). – București, 2000. – P. 22.

86. Tălămbuță, Nina. Studiu asupra eficacității tratamentelor antiparazitare la ovinele parazitare cu nematode gastrointestinale / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel [et al.] // Paraziți, poliparazitism, parazitoze la om, animale, plante și mediu: materiale ale celui de-al 10-lea simp. intern. de Parazitologie (București, 27-28 oct. 2000). – București, 2000. – P. 88.

2001

87. Tălămbuță, Nina. Contribuții la studiul poliparazitismului cu endoraziți la ovine în Republica Moldova / N. Tălămbuță, E. Zgardan, I. Cercel // Paraziți, parazitoze la om, animale, plante și mediu: materiale ale

celui de-al 11-lea simp. intern. de Parazitologie (Târgu-Mureș, 5-6 oct. 2001). – Târgu-Mureș, 2001. – P. 77-78.

88. Tălămbuță, Nina. Investigații asupra structurii distribuției speciilor de *Trichosrongylidae* la *Ovis aries* în infestația naturală // Paraziți, parazitoze la om, animale, plante și mediu: materiale ale celui de-al 11-lea simp. intern. de Parazitologie (Târgu-Mureș, 5-6 oct. 2001). – Târgu-Mureș, 2001. – P. 78.

89. Тэлэмбуцэ, Нина. Видовой состав и распространение возбудителей кожного лейшманиоза в Сирии / Н. Тэлэмбуцэ, Е. Раду, Д. Хассан // Diversitatea, valorificarea rațională și protecția lumii animale: conf. a 4-a intern. a zoologilor (Chișinău, 2001). – Ch., 2001. – P. 78.

2002

90. Tălămbuță, Nina. Bazele simbiozei-disciplină biomedicală / N. Tălămbuță, E. Zagorceanu: // Știința universitară la începutul mileniului trei: simp. șt. intern., 15 oct. 2002: (rez. comunicărilor) / Univ. Liberă Intern. din Moldova; coord.: Gheorghe Postică. – Ch., 2002. – P. 210-211.

2003

91. Tălămbuță, Nina. Noi realizări privind studierea parazitologiei generale la ULIM / N. Tălămbuță, D. Savca // Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu: al 13-lea simp. intern. de parazitologie, 17-18 sept. 2003. -- Mamaia, 2003. – P. 52-53.

92. Tălămbuță, Nina. Studiul poliparazitismului la nivel populațional prin utilizarea de noi metodologii / N. Tălămbuță, D. Savca // Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu: al 13-lea simp. intern. de parazitologie, 17-18 sept. 2003. -- Mamaia, 2003. – P. 61-62.

2008

93. Tălămbuță, Nina. Reglarea imunității celulare la bovinele tratate antiparazitar / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // 45 ani de învățământ parazitologic medical veterinar la Cluj-Napoca și 60 ani de la inițierea iradicării malariei în România: materialele ale celei de-a 17-a conf. intern. de Parazitologie (Cluj-Napoca, 6-8 noiembrie, 2008). – Cluj-Napoca, 2008. – P. 35-36.

94. Tălămbuță, Nina. Unele aspecte privind studiul parazitismului permanent cu *Plasmodium spp* / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // 45 ani de învățământ parazitologic medical veterinar la Cluj-Napoca și 60 ani de la inițierea iradicării malariei în România: materialele celei de-a 17-a conf. intern. de Parazitologie (Cluj-Napoca, 6-8 noiembrie, 2008). – Cluj-Napoca, 2008. – P. 221-222.

95. Тэлэмбуцэ, Нина. Изменения поствакцинального иммунитета у крупного рогатого скота, вызванные микстинвазиями / Н. Тэлэмбуцэ, Д. Ерхан, О. Кихай [и др.] // Второй съезд физиологов СНГ (Кишинэу, 29-31 окт. 2008): тез. докл. – К., 2008. – P. 285.

2009

96. Tălămbuță, Nina. Consequences of antiparasitary chemotherapy on limfocitary indices in bovines / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // Eighth international conference of Parazitology (Varna, Bulgaria, 23-26 sept. 2009): rez. – Varna, 2009. – P. 41.

97. Tălămbuță, Nina. Importanța clinică a rezultatelor serologice în hidatidoză prin testul ELISA / N. Tălămbuță, O. Chihai, V. Lungu // Paraziți și parazitoze la om, animale, plante și mediu: materialele conf. intern. de Parazitologie (Constanța, 26-28 noiemb. 2009). – Constanța, 2009. – P. 55-56.

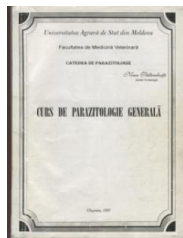
98. Tălămbuță, Nina. Inhibiția evoluției larvare ca factor reglator în stabilitatea funcțională a sistemului biologic *Ostertagia circumcincta* – *Ovis aries* / N. Tălămbuță, O. Chihai, I. Cercel [et al.] // Paraziți și parazitoze la om, animale, și plante: materialele conf. intern. de Parazitologie (Constanța, 26-28 noiemb. 2009). – Constanța, 2009. – P. 87-88.

99. Tălămbuță, Nina. Parazitofauna la *Canis familiaris* din municipiul Chișinău, Republica Moldova / N. Tălămbuță, O. Chihai, D. Erhan [et al.] // Paraziți și parazitoze la om, animale, și plante: materialele conf. intern. de Parazitologie (Constanța, 26-28 noiemb. 2009). – Constanța, 2009. – P. 18-19.

100. Tălămbuță, Nina. The incidence of malaria in humans in Moldova / N. Tălămbuță, V. Lungu, O. Chihai [et al.] // Eighth international conference of Parasitology (Varna, Bulgaria, 23-26 sept. 2009): rez. – Varna, 2009. – P. 26.

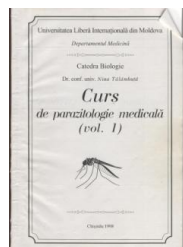
Lucrări didactice

1997

101. Tălămbuță, Nina. Curs de Parazitologie generală: [pentru fac. Medicina Veterinară] / Univ. Agrară de Stat din Moldova; Comis.de analiză: E. Zgardan, P. Nesterov, N. Ocopnâi. – Ch., UASM, 1997. – 92 p.

1998

102. Tălămbuță, Nina. Curs de Parazitologie Medicală: Vol. 1 / Univ. Liberă Intern. din Moldova. – Ch., ULIM, 1998. – 93p.

2004

103. Tălămbuță, Nina. Curs de Parazitologie Generală / Nina Tălămbuță, Diana Savca – Ch.: Tipografia “Poligraf Centru”, 2004 – 412 p. – ISBN 9975-934-41-2.

Olteanu, Gh. Cărți noi în Parazitologie: pref. // Rev. română de parazitologie. -- 2004. – Nr 1. – P. 118-119.

2006

104. Tălămbuță, Nina. Parazitologie generală: programă analitică al cursului, a.1 2, ciclul licență [resursă electronică]. – 1,15 Mb. – Ch.: ULIM, 2006. – [CD-ROM]. – [citată la 10.05.10]. -- Mod de acces: <ftp.ulim.md/medicina/2006/parazitologie>.

2008

105. Tălămbuță, Nina. Zooparazitologie / Nina Tălămbuță, Oleg Chihai; red resp.: Eugen Zgardan, Andrei Munteanu; Univ. Liberă Intern. din Moldova, Inst. de Zoologie al Acad. de Științe a Moldovei. – Ch.: Elena-V.I., 2008. – 257 p. – Bibliogr.: p. 254-257 (121 tit.). - ISBN 978-9975-106-17-7.

Rec.: Toderaș, I., Erhan, D. [Recenzie] // Noosfera. – 2009. - Nr 2. – P. 125.

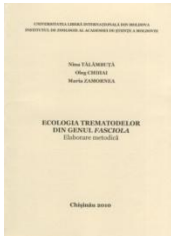
2009

106. Tălămbuță, Nina. E-portofoliu educațional [resursă electronică]. – 1,10 Mb. – Ch.: ULIM, 2009. – [CD-ROM]. – [citată la 1+.05.10]. – Mod de acces: <ftp.ulim.md/medicina>. - Cuprins: Caiet de sarcini; Curriculum educațional; Clasa Trematoda Rudolphi, 1808. Generalități: [text lecție]; Clasa Cestoda Rudolphi, 1819. Generalități: [text lecție]; Parazitologie: [programa analitică a cursului, a. 2, ciclul licență].

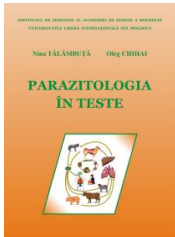
2010

107. Tălămbuță, Nina. Ecologia hemosporidiilor din genul *Plasmodium*: elaborare metodică / Nina Tălămbuță, Oleg Chihai, Elena Baban. – Ch.: "Totex- Lux", 2010. – 28 p. – ISBN 978-9975-4080-2-8.

108. Tălămbuță, Nina. Ecologia trematodelor din genul *Fasciola*: elaborare metodică / Nina Tălămbuță, Oleg Chihai, Maria Zamornea. – Ch.: „Totex Lux”, 2010. – 24 p. – ISBN 978-9975-4080-1-1.

109. Tălămbuță, Nina. Parazitologia în teste / Nina Tălămbuță, Oleg Chihai; red. resp.: Ion Toderaș, Dumitru Erhan; Univ. Liberă Intern. din Moldova, Inst. de Zoologie al Acad. de Științe a Moldovei. – Ch.: “Totex Lux”, 2010. – 350 p. – ISBN 978-9975-4080-3-5.

**Nina Tălămbuță – recenzent,
consultant științific, referent**

Recenzii

2000

110. Tălămbuță, Nina. Recenzie la cartea “Parazitozoonoze” de Gh. Olteanu, D. Panaitescu, I Gherman [et al.] // Rev. română de parazitologie. – 2000. - Nr 1. – P. 90-92. – Rec. la cartea: Parazitozoonoze / E. Zgardan, N. Moraru, D. Erhan. – Ch., 2000. – 592 p. – ISBN 973-9320-25-2.

Referent oficial al tezelor de doctor

2007

111. Melnic, Galina. Impactul poliparazitismului și a tratamentului antiparazitar complex asupra statusului morfologic la bovine: specialitatea 03.00.19 – Parazitologie, helmintologie: tz. doct. în biologie / conducător șt.: D. Erhan; referenți oficiali: E. Zgardan, N. Tălămbuță; Acad. de Științe a Moldovei. Inst. de Zoologie. – Ch., 2007. – 142 p.

Referent neoficial al tezelor de doctor

1997

112. Cercel, Ilie. Eficacitatea imunostimulatoarelor și a preparatelor antihelmintice în profilaxia și combaterea trichostrongilidozelor la ovine: specialitatea 03.00.19 – Parazitologie, helmintologie: autoref. al tz. doct. / conducător șt.: E. Zgardan; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1997. – 23 p.

1998

113. Drăgotescu, Irena-Mihaela. Studii asupra epidemiologiei și patogeniei giardiozei: rez. tz. doct. / coordonator șt.: Ernest M. Ungureanu; Univ. de Medicină și Farmacie „Gh. T. Popa”. – Iași, 1998. – 30 p.

1999

114. Bivol, Alexei. Legitățile formării populațiilor de nematozi galicoli la culturile legumicole și problema protecției lor de meloidoginoză: specialitatea 03.00.19 – Parazitologie, helmintologie: autoref. tz. doct. în științe biol. / conducător șt.: N. Ocopnâi; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1999. – 24 p.

2002

115. Rusu, Ștefan. Relațiile dintre nivelul infestării cu paraziți și statusul morfofuncțional la bovine: specialitatea 03.00.19 – Parazitologie, helmintologie: autoref. tz. doct. în științe biol. / conducător șt.: D. Erhan; Acad. de Științe a Moldovei. Inst. de Zoologie. – Ch., 2002. – 22 p.

2005

116. Chihai, Oleg. Impactul poliparazitismului și terapiei antiparazitare asupra imunității postvaccinale la bovine: specialitatea 03.00.19 – Parazitologie, helmintologie: autoref. tz. doct. în științe biol. / conducător șt.: D. Erhan; Acad. de Științe a Moldovei. Inst. de Zoologie. – Ch., 2005. – 24 p.

2009

117. Zamornea, Maria. Diversitatea parazitozelor la păsările domestice și modificările morfofiziologice la *Gallus gallus domesticus* după tratamentul antiparazitar: specialitatea 03.00.19 – Parazitologie, helmintologie: autoref. tz. doct. în științe biol. / conducător șt.: D. Erhan; Acad. de Științe a Moldovei. Inst. de Zoologie. – Ch., 2009. – 26 p.

Consultant științific al tezelor de licență

1992

118. Комла, Батасе. Трипаносомозы крупного рогатого скота в Того и их профилактика: дипл. работа / науч. консультант: Нина Тэлэмбуцэ; Гос. Аграр. Ун-т Молдовы. – К., 1992. – 85 p.

119. Королева, Александра. Паразитоценоз желудочно-кишечного тракта ягнят: дипл. работа / *науч. консультант: Нина Тэлэмбуцэ*; Гос. Аграр. Ун-т Молдовы. – К., 1992. – 64 р.

120. Медведева, Татьяна. Иммунопрофилактика стронгилятозов желудочно-кишечного тракта ягнят: дипл. работа / *науч. консультант: Нина Тэлэмбуцэ*; Гос. Аграр. Ун-т Молдовы. – К., 1992. – 78 р.

1993

121. Ранивухарисата, Лидия. Влияние полиоксидония на приживаемость трихостронгилид у ягнят: дипл. работа / *науч. консультант: Нина Тэлэмбуцэ*; Гос. Аграр. Ун-т Молдовы. – К., 1993. – 61 р.

1994

122. Musteață, Andrei. Determinarea infestării cu endoparaziți la ovinele provenite din sectorul particular: *tz. licență / consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1994. – 63 p.

123. Дабоне, Абдулай. Методы диагностики трипаносомозов животных: дипл. работа / *науч. консультант: Нина Тэлэмбуцэ*; Гос. Аграр. Ун-т Молдовы. – К., 1993. – 61 р.

124. Швец, Александр. Акарицидная эффективность фольбекса и бипина при варроозе пчел: дипл. раб. / *науч. консультант: Нина Тэлэмбуцэ*; Гос. Аграр. Ун-т Молдовы. – К., 1994. – 63 р.

1995

125. Pisat, Mihaela-Nicoleta. Situația epizootologică a helmintozelor la ovinele provenite din sectorul particular al județului Timiș - România: *tz. licență / consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1995. – 52 p.

1996

126. Caimacan, Ala. Studiul populațiilor de helminți gastrointestinali la miei: tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1996. – 87 .

127. Josan, Alexandru. Aplicarea preparatelor imunostimulatoare în profilaxia trichostrongilidozelor la miei: tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1996. – 40 p.

128. Măruță, Dorica. Aspecte epizootologice a trichinelozei în județul Timiș - România: tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1996. – 53 p.

129. Răilean, Ghenadie. Evaluarea eficacității antiparazitare a Ovizolului în infestarea mixtă la ovine: tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1996. – 43 p.

1997

130. Eremia, Alexandru. Trichocefaloza ovinelor în gospodăria agricolă Bălănești (aspecte epizootologice și profilaxia): tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1997. – 41 p.

131. Țurcanu, Mariana. Dictiocauloza ovinelor în gospodăria agricolă Bălănești (aspecte epizootologice și profilaxia): tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1997. – 48 p.

1998

132. Zgardan, Carolina. Poliparazitismul la ovine în gospodăria agricolă „Băcioi” - Ialoveni: tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1998. – 70 p.

1999

133. Zaplitnâi, Aliona. Studiu comparativ a infestării mixte cu endoparaziți la ovine în gospodăria agricolă „Albota” - Taraclia: tz. licență / *consultant șt.: Nina Tălămbuță*; Univ. Agrară de Stat din Moldova. – Ch., 1999. – 60 p.

134. Абдуль Монем Джасет Хассан. Эпидемиология и лечение кожного лейшманиоза в Сирии: дипл. работа / *науч. консультанты: Нина Тэлэмбуцэ, Елена Раду*; Междунаrod. Незав. Ун-т Молдовы. – К., 1999. – 89 p.

2000

135. Бурлака, Олег. Изучение полипаразитизма у овец в Комратском районе: дипл. работа / *науч. консультант: Нина Тэлэмбуцэ*; Гос. Agrар. Ун-т Молдовы. – К., 2000. – 69 p.

2009

136. Cresciuc, Olesia. Adaptarea trichostrongilidelor la supraviețuire prin fenomenul inhibiției larvare: tz. licență / *consultanți șt.: Nina Tălămbuță, Oleg Chihai*; Univ. Liberă Intern. din Moldova, Inst. de Zoologie al AȘM. – Ch., 2009. – 49 p.

137. Gâncu, Hristina. Evaluarea stării parazitologice la vertebrate sinantropice din ecosistemul urban Chișinău: tz. licență / *consultanți șt.: Nina Tălămbuță, Oleg Chihai*; Univ. Liberă Intern. din Moldova, Inst. de Zoologie al AȘM. – Ch., 2009. – 54 p.

2010

138. Negru, Ana. Incidența malariei la om în Republica Moldova: tz. licență / *consultanți șt.: Nina Tălămbuță, Oleg Chihai*; Univ. Liberă Intern. din Moldova, Inst. de Zoologie al AȘM. – Ch., 2010. – 65 p.

Omagii. Note. Cronică

2009

139. Tălămbuță, Nina. Eudochia Zagorceanu – savant botanist de marcă și distins cadru universitar / N.

Tălămbuță, I. Dediu, V. Socolov // Noosfera. – 2009. -- Nr 2. – P. 131-132.

Lucrări studentești

1999

140. Абдуль Монем Джасет Хассан. Эпидемиология, особенности клинического течения и лечение кожного лейшманиоза в Сирии / Абдуль Монем, Джасет Хассан; *науч. консультанты: Нина Тэлэмбуцэ, Елена Раду* // Symposia Studentium. Seria Medicină, 1999/ Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir.: Andrei Galben; red. resp.: Gheorghe Postică. – Ch., 1999. – P. 54-55.

2000

141. Gorgos, Elena. Unele aspecte privind constituirea și funcționarea sistemului paraziți-gazdă / *consultant șt.: Nina Tălămbuță* // Symposia Studentium. Seria Medicină, 2000 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir.: Andrei Galben; red. resp.: Gheorghe Postică. – Ch., 2000. – P. 51-53.

2002

142. Cazacu, Ina. Echinococoza / Hidatidoza – o boală transmisibilă de la câine la om / *consultant șt.: Nina Tălămbuță* // Symposia Studentium. Seria Medicină: materialele ses. șt. din 12-13 apr. 2002 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir.: Andrei Galben; coord.: Gheorghe Postică; – Ch.: ULIM, 2002. – P. 36-38.

2005

143. Dima, Silvia. Fenomen de larva migrans visceralis cu *Toxocara canis* / *consultant șt.: Nina Tălămbuță* // Symposia Studentium. Medicină: materialele ses. șt. studentești din 23-24 apr. 2004 / Univ. Liberă Intern. din Moldova; dir. publ.: Andrei Galben; coord. șt.. Victor Moraru. – Ch., 2005. – P. 41-45.

Referințe despre activitatea Doamnei Nina Tălămbuță

2001

144. [Nina Tălămbuță: date biogr.] // Profesorii Universității Libere Internaționale din Moldova = Les professeurs de l'ULIM = Преподаватели УЛИМ / Ion Dron, Dragoș Vicol; trad. în lb. fr.: Ana Guțu, în lb. rusă: Lidia Slobodeniuc; coord.: Gheorghe Postică; Univ. Liberă Intern. din Moldova. - Ch.: ULIM, 2001. - P. 195-196.

2010

145. [Nina Tălămbuță: activitatea profesională] // Repertoriul personalităților - viața, activitatea și biografiile cărora sunt reflectate în creația lui Ion Dron. - mod de acces:

<http://www.hasdeu.md/ro/ebibl/dron/acrobat/repertoriu.pdf>.

146. [Nina Tălămbuță: profesor universitar] //Lista nominală a corpului didactico-științific ULIM. Facultatea Biomedicină și Ecologie. - mod de acces: <http://ulim.md/index.php?act>

Autografe pentru Profesorul Nina Tălămbuță –

reflecție a aprecierii și considerațiunii

147. Cozma, Vasile. Eimerioza mieilor. – Cluj-Napoca: Editura Sincron, 1996. – 155 p. – ISBN 973-9234-00-3.

Cu complemente, Dnei dr. Nina Tălămbuță, din partea autorului.

Dr. V. Cozma, titularul disciplinei Parazitologie, Universitatea de Științe Agrare și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca, 6 februarie 1996.

148. Șuteu, Ironim. Protozoozele abortigene și neonatale la animale / V. Cozma, O. Negrea, C. Gherman [et al.] – București: Editura Ceres, 1996. – 181 p. – ISBN 973-40-0385-2.

Cu aleasă considerație, Dnei Nina Tălămbuță, conf. dr., din partea autorilor.

Dr. I. Șuteu, prof. consultant, Universitatea de Științe Agrare și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca, 17 aprilie 1997.

149. Gherman, Ion. Parazitologie clinică modernă. – București: Editura Olimp, 1997. – 314 p. – ISBN 973-9180-63-9.

Doamnei dr. Nina Tălămbuță. Colegial și amical omagiu din partea autorului.

Dr. I. Gherman, prof., Craiova, 28 mai 1997.

150. Luca, Mariana. Parazitologie și micologie medicală. – București: Editura Medicală, 1997. – 212p. – ISBN 973-39-0328-0.

Doamnei prof. Nina Tălămbuță cu simpatii.

Dr. Mariana Luca, prof., Universitatea de Medicină și Farmacie, Iași, 15 ianuarie 1998.

151. Cristea, Gheorghe. Trichineloză la animale și riscul îmbolnăvirii omului. – București: Editura Ceres, 1998. – 222p. – ISBN 973-40-0426-3.

Dnei Dr. Nina Tălămbuță cu mult respect de la autor.

Dr. Gh. Cristea, București, 6 mai 1999.

152. Olteanu, Gheorghe. Parazitozoonoze. Probleme la sfârșit de mileniu în România / Gh. Olteanu, D. Panaitescu, I. Gherman [et al.] – București: Editura „Viața medicală românească”, 1999. – 592 p. – ISBN 973-9320-25-2.

Dnei profesor Nina Tălămbuță, cu deosebită stimă și admirație pentru tot ce a realizat în viață și în cariera sa științifico-didactică.

Dr. Gh. Olteanu, prof., președintele Asociației Parazitologilor din România, 5 mai 1999.

153. Donica, Gheorghe. Chirurgie operatorie veterinară / Gheorghe Donica, Maria Moldovanova. – Ch.: Centrul ed. al UASM, 2004. – 287 p. – ISBN 9975-946-90-9.

Dnei Dr. Nina Tălămbuță cu multă stimă și respect și în speranța unei buni înțelegeri.

Dr. Gh. Donica, conf. univ., decanul Facultății Medicină Veterinară al Univ. Agrare de Stat din Moldova, Chișinău, 12 octombrie 2004.

154. Șuteu, Eronim. Parazitica. – Cluj-Napoca: Editura Risoprint, 2005. – 172 p. – ISBN 973-656-968-3.

Dnei profesoare dr. Nina Tălămbuță, cu stimă și aleasă prețuire pentru minunatele realizări profesionale.

Dr. E. Șuteu, prof. consultant, Universitatea de Științe Agrare și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca, 6 octombrie 2005.

155. Șuteu, Eronim. Sub cer de iubire. Stihuri. – Cluj-Napoca: Editura Risoprint, 2006. – 149 p. – ISBN 973-751-117-4.

Dnei prof. dr. Nina Tălămbuță, un mic dor pentru momente de răgaz.

Dr. E. Șuteu, prof. consultant, Universitatea de Științe Agrare și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca, 7 noiembrie 2006.

156. Erhan, Dumitru. Potențialul adaptiv și productiv al bovinelor la acțiunea factorilor stresogeni / D. Erhan, P. Pavaliuc, Șt. Rusu. – Ch.: Tipografia A.Ș.M., 2007. – 224 p. – ISBN 978-9975-62-068-0.

Dnei Dr. Tălămbuță Nina în semn de stimă și recunoștință de la autori.

Dr. D. Erhan, cercetător științific, coordonator al Laboratorului Parazitologie și Helmintologie, Institutul de Zoologie al AȘM, Chișinău, 25 august 2007.

157. Руссу, Штефан. Пухоеды (Insecta, Mallophaga) домашних и диких птиц Молдовы и западных областей Украины / М. Лункашу, Д. Ерхан, Ш. Руссу, Мария Заморня. – К., 2008. – 375 p. – ISBN 978-9975-62-214-1.

Dnei Dr. Nina Tălămbuță în semn de recunoștință de la autori.

Dr. Șt. Rusu, conf., cercetător, Seful Laboratorului Parazitologie și Helmintologie al Institutului de Zoologie al AȘM, Chișinău, 25 august 2008.

158. Șuteu, Eronim. Dincolo de înserări. – Cluj-Napoca: Ed. Napoca Star, 2008. – 96 p. – ISBN 978-973-647-558-0.

Dnei prof. dr. Nina Tălămbuță cu stimă din partea autorului.

Dr. E. Șuteu, prof. consultant, Universitatea de Științe Agrare și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca, 05 noiembrie 2008.

159. Șuteu, Eronim. Elemente de crioparazitologie. – Cluj-Napoca: Ed. Rizoprint, 2008. – 282 p. – ISBN 978-973-751-745-6.

Dnei prof. Dr. Nina Tălămbuță, cald omagiu și aleasă prețuire pentru frumoasele realizări profesionale.

Dr. E. Șuteu, prof. consultant, Universitatea de Științe Agrare și Medicină Veterinară, Cluj-Napoca, 7 noiembrie 2008.

160. Coman, Ioan. Tehnologiile de creștere și bolile bubalinelor. – Cluj-Napoca: Ed. Risoprint, 2008. – 310 p. – ISBN 978-973-751-820-7.

Dnei prof. dr. Nina Tălămbuță cu mult respect de la autor.

Dr. I. Coman, Cluj-Napoca, 8 noiembrie 2008.

161. Așevschi, Valentin. Inginerie ambientală / Valentin Așevschi, Tatiana Dudnicenco. – Ch.: Tipogr. „Foxtrot” SRL, 2008. – 410 p. – ISBN 978-9975-934-42-8.

Cu mult respect, sincere considerațiuni și urări de bine, sănătate și mulți ani fructuoși în toate cele dorite. Pentru buna colegă – dna Dr. conf. Nina Tălămbuță de la autori.

Dr. V. Așevschi, conf. univ., Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, 25 decembrie 2008.

162. Bumbu, Ion. Patogeneza și combaterea fitonematodelor. – Ch.: UTM, 2009. – 164 p. – ISBN 978-9975-45-099-7.

Cu respect și deosebită stimă, dnei prof. Dr. Nina Tălămbuță de la autor.

Dr. hab. I. Bumbu, prof. univ., Universitatea Tehnică din Moldova, Chișinău, 30 martie 2009.

163. Zagorceanu, Eudochia. Amintiri din prezent. Studium in honorem. – Ch.: ULIM, 2010. – 76 p. – ISBN 978-9975-934-53-4.

Dnei Dr. Nina Tălămbuță, cu cele mai frumoase amintiri de activitate comună la Catedra de Biologie, ULIM.

Dr. hab. Eudochia Zagorceanu, prof. univ., Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău 1 martie 2010.

INDICE DE NUME

- Așevschi, Valentin 161
 Baban, Elena 107
 Bivol, Alexei 114
 Bour, A. 24, 27, 39, 40
 Bumbu, Ion 162
 Caimacan, A. vezi
 Caimacan, Ala
 Caimacan, Ala 18, 126
 Cazacu, Ina 142
 Cazacu, L. 24, 27, 39, 40
 Cercel, I. vezi Cercel, Ilie
 Cercel, Ilie 9, 12, 13, 14,
 17, 49, 50, 56, 59, 75, 77,
 78, 79, 86, 87, 98, 112
 Chihai, O. vezi Chihai,
 Oleg
 Chihai, Oleg 28, 29, 30,
 31, 33, 34, 35, 36, 45, 93,
 94, 96, 97, 98, 99, 100,
 105, 107, 108, 109, 110,
 116, 136, 137, 138
 Coman, Ioan 160
 Corghenci, Ludmila p.7
 Cozma, Vasile 147, 148
 Cresciuc, O. vezi
 Cresciuc, Olesea
 Cresciuc, Olesea 36, 136
 Cristea, Gheorghe 151
 Dediu, I. 139
 Dima, Silvia 143
 Dobre, Gheorghe p.
 96, 98
 Donica (ă), Gh. vezi
 Donica, Gheorghe
 Donica, Gheorghe
 24,26,153
 Dragoș, Vicol 144
 Drăgotescu, Irena-
 Mihaela 113
 Dron, Ion 144
 Dudnicenco, Tatiana 161
 Enciu, V. 24
 Eremia, Alexandru 130
 Erhan, D. vezi Erhan,
 Dumitru
 Erhan, Dumitru 28, 29,
 30, 31, 33, 93, 94, 96, 99,
 105, 111, 115, 116, 117,
 156
 Galben, Andrei 11, 14,
 16, 19, 20, 21, 27, 140,
 141, 142, 143
 Gâncu, Hristina 137
 Gherman, C. 148
 Gherman, I. vezi
 Gherman, Ion
 Gherman, Ion 3, 149, 152
 Gladiș, Eudochia
 Gorgos, Elena 141
 Guțu, Ana 144
 Hassan, D. 85
 Josan, Alexandru 127
 Luca, Mariana 150
 Luncașu, M. 32
 Lungu, V. 97, 100

Lutan, Vasile p.47
 Macari, V. 26
 Măruță, Dorica 128
 Melnic, Galina 111
 Moldovanova, Maria 153
 Moraru, N. 76, 83, 110
 Moraru, Victor 143
 Munteanu, A. vezi
 Munteanu Andrei
 Munteanu, Andrei 105
 Musteață, Andrei 122
 Negrea, O. 148
 Negru, Ana 138
 Nesterov, P. 101
 Ocopnâi, N. 101, 114
 Oltenu, Gh. vezi Olteanu,
 Gheorghe
 Olteanu, Gheorghe 3,
 103, 152
 Panaitescu, D. 3, 152
 Panasiuc, A. 43
 Pavaliuc, P. 156
 Perciuleac, L. 76, 83
 Pisat, Mihaela-Nicoleta
 125
 Pleșca, A. 34, 35, 44, 45
 Popovici, M. 24,
 Postică, Gheorghe 14, 16,
 19, 20, 21, 27, 90, 140,
 141, 142, 144
 Radu, E. 85
 Răilean, Ghenadie 129
 Rulevschi, N. 43, 44
 Rusu, Ștefan 115, 156
 Savca, D. vezi Savca,
 Diana
 Savca, Diana 26, 41, 42,
 91, 92, 103
 Slobodeniuc, Lidia 144
 Socolov, V. vezi Socolov,
 Vasile
 Socolov, Vasile 26, 139
 Spataru, T. 26
 Șuteu, Eronim 148, 154,
 155, 158, 159
 Șuteu, Ironim vezi Șuteu
 Eronim
 Tălămbuță, Nina -3, 8-18,
 21-36, 39-45, 49-88, 90-
 94, 96-122, 125-133,
 136, 137, 138, 139, 141-
 146
 Toderaș, I. 105, 109
 Țurcanu, Marina 131
 Ungureanu, Ernest M.
 113
 Vartucean, A. 42, 43
 Zagoraneanu, E. vezi
 Zagoraneanu, Eudochia
 Zagoraneanu, Eudochia
 90,163
 Zamornea, M. vezi
 Zamornea, Maria
 Zamornea, Maria 32, 108,
 117
 Zaplitnâi, Aliona 133
 Zgardan, Carolina 132
 Zgardan, E. vezi Zgardan,
 Eugen
 Zgardan, Eugen 1, 2, 12,
 13, 14, 17, 49, 50, 52, 53,
 55, 56, 58, 59, 61, 73, 74,

75, 77, 78, 79, 86, 87,
101, 105, 110, 111, 112
Абдуль Монем 134
Батассе, К. 7
Будей, М. 5
Бурлака, Олег 135
Гончарук, Г. 47
Дабоне, Абдулай 123
Джасет Хассан 134
Ерхан, Д. 95, 157
Ефремова, Л. 37, 38
Жювеналь, Н. 6, 48
Заморня, Мария 157
Згардан, Е. 4, 6, 46
Ильинская, С. 37, 38
Кихай, О. 95
Комла, Батассе 118
Королева, Александра
119

Лункашу, М. 157
Медведева, Татьяна 120
Моне, Абдумль 140
Паскалов, С. 4
Раду, Е. vezi Раду Елена
Раду Елена 19, 20, 89,
134, 140
Ранивухарисата, Лидия
121
Руссу, Штефан 157
Тэлэмбуцэ, Нина 4, 5, 6,
7, 19, 20, 37, 38, 46, 47,
48, 89, 95, 118, 119, 120,
121, 123, 124, 134, 135,
140
Хассан, Джасет 19, 20,
89, 140
Швец, Александр 124

INDICE DE TITLURI

Active intervention into the self-regulation processes in case of <i>Trichostrongylidae</i> under conditions of polyparasitism	77
Adaptarea trichostrongilidelor la supraviețuire prin fenomenul inhibiției larvare	136
Amintiri din prezent. Studium in honorem	163
Antiparasite chemotherapy – supposing factor of cell immunity in bovine	28
Aplicarea Mebicarului în profilaxia trichostrongilidozelor la miei	9
Aplicarea noilor metodologii în studiul poliparazitismului la nivel populațional	22
Aplicarea preparatelor imunostimulatoare în profilaxia trichostrongilidozelor la miei	127
Aprecierea noilor metode de profilaxie nespecifică a trichostrongilidozelor la ovine	78
Aspecte actuale privind constituirea și funcționarea sistemului parazit-gazdă	23
Aspecte de epizootologie și profilaxie ale teniidozelor larvare la ovine în Republica Moldova	56
Aspecte epizootologice a trichinelozei în județul Timiș – România	128
Aspecte morfologice și biochimice ale chistului hidatic lineal	25
Aspecte privind distribuția populațiilor de <i>Trichostrongylidae</i> la ovine	66
Bazele simbiozei-disciplină biomedicală	90
Biosistemul parazitar <i>Plasmodium spp- Homo sapiens</i> .	
Relația parazit-eritrocit	44, 45
Cercetări asupra poliparazitismului cu helminți la ovine în Republica Moldova	57
Chirurgie operatoare veterinară	153
Clipe aniversare!	p.43

Consequences of antiparasitary chemotherapy on limfocitary indices in bovines	96
Constituirea și evoluția sistemului parazit-gazdă cu <i>Trichostrongylidae</i> ale speciei <i>Haemonchus contortus</i> la ovine	10
Contribution to study on Trichostrongylidosis in sheep in Republic Moldova	67
Contribuții la studiul poliparazitismului cu endoraziți la ovine în Republica Moldova	87
Criterii actuale în investigarea profilului parazitar al trichostrongilidelor la ovine	68
Curs de Parazitologie Generală	103
Curs de Parazitologie generală: [pentru fac. Medicina Veterinară]	101
Curs de Parazitologie Medicală: Vol. 1	102
Cutaneous leishmaniosis in human in town Haleb (Siria)	85
Date epizootologice și inumologice la ovinele poliparazitate cu <i>Trichostrongylidae</i>	79
Dăruire pentru cunoașterea unei lumi invizibile	p.40
De drag de sora mea	p.55
Despre personalitatea adevărată vorbesc doar faptele	p. 52
Determinarea infestării cu endoparaziți la ovinele provenite din sectorul particular	122
Dictiocauloza ovinelor în gospodăria agricolă Bălănești (aspecte epizootologice și profilaxia)	131
Dincolo de înserări	158
Distribuția <i>Trichostrongylidae</i> la populația ovinelor	51
Diversitatea parazitozelor la păsările domestice și modificările morfofiziologice la <i>Gallus gallus domesticus</i> după tratamentul antiparazitar	117
E-portofoliu educațional [resursă electronică]	106
Ecologia hemosporidiilor din genul <i>Plasmodium</i> : elaborare metodică	107
Ecologia trematodelor din genul <i>Fasciola</i> : elaborare metodică	108

Efficiency of umbelicen in prophylaxis of parasite immunodeficiencies in bovine	33
Eficacitatea imunostimulatoarelor și a preparatelor antihelmintice în profilaxia și combaterea trichostrongilidozelor la ovine	112
Eimerioza mieilor	147
Elemente de crioparazitologie	159
Elogiu cu prilejul zilei de naștere	p.36
Eudochia Zagorceanu – savant botanist de marcă și distins cadru universitar	139
Evaluarea eficacității antiparazitare a ovizolului în infestarea mixtă la ovine	129
Evaluarea stării parazitologice la vertebrate sinantropice din ecosistemul urban – Chișinău	137
Factorii intrinseci specifici gazdei intermediare	p.19
Fenomen de larva migrans visceralis cu toxocara canis	143
Fenomenul inhibiției larvare în adaptarea nematodului <i>Ostertagia circumcincta</i> la supraviețuire	34
Formation and evolution of parasite-host system as regards <i>Haemonchus contortus</i> (<i>Trichostrongylidae</i>) species in sheep	69
Hidatidoza – o boală transmisibilă de la câine la om	142
Impactul parazitismului asociat și chimioterapiei antiparazitare asupra imunității celulare la bovine	29
Impactul poliparazitismului și a tratamentului antiparazitar complex asupra statusului morfologic la bovine	111
Impactul poliparazitismului și terapiei antiparazitare asupra imunității postvaccinale la bovine	116
Importanța clinică a modificărilor proteionogramei la bovinele parazitare	30
Importanța clinică a rezultatelor serologice în hidatidoză prin testul ELISA	97
Imunoprofilaxia trichostrongilidozelor la miei	50
Incidența malariei la om în Republica Moldova	138
Inginerie ambientală	161

Inhibiția evoluției larvare ca factor reglator în stabilitatea funcțională a sistemului biologic <i>Ostertagia circumcincta</i> – <i>Ovis aries</i>	98
Integralitatea Sistemului Biologic Fasciola Hepatica – Lymnaea Truncatula	p.13
Intervenția activă în procesele de autoreglare a <i>Trichostrongilidelor</i> la nivel populațional	12
Intervenția activă în procesele de autoreglare la <i>Trichostrongylidae</i> în condiții de poliparazitism	80
Investigații asupra fenomenului de poliparazitism cu helminți gastrointestinali la miei	72
Investigații asupra structurii distribuției speciilor de <i>Trichostrongylidae</i> la <i>Ovis aries</i> în infestația naturală	88
Investigații cu privire la imunoprofilaxia trichostrongilidozelor și teniozelor larvare la ovine	49
Investigații privind nivelul numărului și structura populațiilor de helminți din genul <i>Trichostrongylus</i> la ovine în condiții de poliparazitism	73
Investigații serologice și parazitologice în sistemul <i>Trichostrongylidae</i> – <i>Ovis aries</i>	13
În onoarea doamnei profesoare Nina Tălămbuță	p.63
Legitățile formării populațiilor de nematozi galicoli la culturile legumicole și problema protecției lor de meloidoginoză	114
Lista nominală a corpului didactico-științific ULIM. Facultatea Biomedicină și Ecologie	146
Malaria – o parazitoză mereu actuală în Republica Moldova	42
Malaria terță recidivantă (prezentare de caz)	43
Modularea mecanismelor naturale de reglare a numărului populației <i>Trichostrongylidae</i> la ovine	52
Nivelul și dinamica numărului populației <i>Haemonchus contortus</i> la ovin	70
Noi date privind activitatea didactică și de cercetare științifică a disciplinei de Parazitologie din Universitatea Liberă Internațională din Moldova	83
Noi realizări în predarea “Parazitologiei generale” la ULIM	26

Noi realizări privind studierea parazitologiei generale la ULM Studiul poliparazitismului la nivel populațional prin utilizarea de noi metodologii	91
O lucrare valoroasă	p. 94
Observații asupra unui caz de hidatidoză poliorganică	27
Observații privind particularitățile morfologice și biochimice ale chistului hidatic lineal	24
Odă pentru profesoara mea dragă	p.61
Om cu suflet mare	p.59
Omagiu colegial pentru Nina Tălămbuță	p.50
Parazitica	154
Parazitismul asociat la bovine – factor depresant a populațiilor de limfocite	31
Parazitofauna la <i>Canis familiaris</i> din mun. Chișinău, R. Moldova	99
Parazitologia în teste: Vol. I.	109
Parazitologie clinică modernă	149
Parazitologie generală: programă analitică al cursului, a.1 2, ciclul licență [resursă electronică]	104
Parazitologie și micologie medicală	150
Parazitozoonoze. Probleme la sfârșit de mileniu în România	152
Particularitățile distribuției populațiilor de specii din genul <i>Nematodirus</i> la ovine	74
Patogeneza și combaterea fitonematodozelor	162
Perseverență, Responsabilitate, Competență, Estetism	p. 47
Poliparazitismul cu <i>Trichostrongylidae</i> la ovine – fenomen biologic omniprezent	71
Poliparazitismul cu <i>Trichostrongylidae</i> la ovine și profilaxia lui	75
Poliparazitismul la om, animale, plante și mediu	3
Poliparazitismul la ovine în gospodăria agricolă „Băcioi”	132
Potențialul adaptiv și productiv al bovinelor la acțiunea factorilor stresogeni	156
Profesorii Universității Libere Internaționale din Moldova = Les professeurs de l'ULIM = Преподаватели УЛИМ	144
Profilul parazitar al populației <i>Trichostrongylidae</i> la miei	53

Profilul parazitar al <i>Trichostrongylidae</i> la ovine	54
Profilul parazitar și relațiile interspecifice ale trichostrongilidelor la <i>Ovis aries</i>	35
Protozoozele abortigene și neonatale la animale	148
Realizări și perspective în studierea Parazitologiei medicale la Universitatea Liberă Internațională din Moldova	76
Recenzie la cartea “Parazitozoonoze” de E. Zgardan, N. Moraru, D. Erhan	110
Reglarea dirijată a numărului populațiilor de specii din fam. <i>Trichostrongylidae</i> la ovine	58
Reglarea imunității celulare la bovinele tratate antiparazitar	93
Reglarea numărului populațiilor de <i>Trichostrongylidae</i> la ovine	59
Relațiile dintre nivelul infestării cu paraziți și statusul morfofuncțional la bovine	115
Repertoriul personalităților viața, activitatea și biografiile cărora sunt reflectate în creația lui Ion Dron	145
Seasonal aspect of the larval inhibition of <i>Ostertagia circumcincta</i>	36
Sistemul parazit-gază <i>Trichostrongylidae</i> – ovine și mecanismele de reglare	55
Situația epizootologică a helmintozelor la ovinele provenite din sectorul particular al județului Timiș – România	125
Stabilitatea Funcțională a Biosistemului Plasmodium SPP – Anopheles SPP	p.25
Structura poliparazitismului gastrointestinal la miei	18
Structura și dinamica populațiilor de helminți în cadrul sistemului <i>Ostertagia-Ovis aries</i>	60
Structura și distribuția poliparazitismului cu <i>Trichostrongylidae</i> la <i>Ovis aries</i>	16
Studierea mecanismelor de reglare ale trichostongilidelor în condiții de poliparazitism	14
Studierea nivelului numărului populației <i>Haemonchus contortus</i> la ovine	8

Studierea populațiilor de specii din genul <i>Ostertagia</i> la ovine	61
Studii asupra epidemiologiei și patogeniei giardiozei	113
Studiu asupra eficacității tratamentelor antiparazitare la ovinele parazitare cu nematode gastrointestinale	86
Studiu comparativ a infestării mixte cu endoparaziți la ovine în gospodăria agricolă „Albota” – Taraclia	133
Studiu privind mecanismele de autoreglare a populațiilor aparținând speciilor din fam. <i>Trichostrongylidae</i> la ovine	62
Studiul asupra poliparazitismului gastrointestinal la miei	84
Studiul comparativ al infestării mixte cu endoparaziți la ovine	17
Studiul distribuției trichostrongilidelor la ovine în condiții de poliparazitism	15, 81
Studiul interrelațiilor la nivel de populații ale speciilor din fam. <i>Trichostrongylidae</i> la ovine	63
Studiul poliparazitismului la nivel populațional prin utilizarea de noi metodologii	92
Studiul parazitismului la nivel populațional prin utilizarea noilor metodologii	41
Studiul populațiilor de helminți gastrointestinali la miei	126
Studiul populațional al Trichostrongylidelor la ovine	1, 2
Study of <i>Trichostrongylidae</i> population in sheep	64
Sub cer de iubire. Stihuri	155
7 European Multicolloquium of Parasitology (Parma, Italy, 2-6 sept. 1996	
Tactica chirurgicală în tratamentul hidatidozei hepatice	39
Tehnologiile de creștere și bolile bubalinelor	160
The incidence of malaria in humans in Moldova	100
Topografia succesului didactico-științific sau în loc de performanță	p.7
Trichineloză la animale și riscul îmbolnăvirii omului	151
Trichocefaloza ovinelor în gospodăria agricolă Bălănești (aspecte epizootologice și profilaxia)	130
Unele aspecte ale hidatidozei poliorganice	40

Unele aspecte ale studiului privind mecanismele de autoreglare la nivel populațional în sistemul <i>Trichostrongylidae</i> – <i>Ovis aries</i>	65
Unele aspecte ale studiului privind structura poliparazitismului <i>Trichostrongilian</i> la <i>Ovis Aries</i>	11
Unele aspecte privind infestarea naturală a găinilor cu <i>Mallophaga</i>	32
Unele aspecte privind constituirea și evoluția sistemului biologic <i>H. contortus</i> – <i>Ovis aries</i>	21
Unele aspecte privind constituirea și funcționarea sistemului paraziți-gază	141
Unele aspecte privind studiul parazitismului permanent cu <i>Plasmodium spp</i>	94
Utilizarea calculului statistico-matematic pentru studiul poliparazitismului la ovine	82
Zooparazitologie	105
Акарицидная эффективность фольбекса и бипина при варроозе пчел	124
Видовой состав и распространение возбудителей кожного лейшманиоза в Сирии	89
Влияние полиоксидония на приживаемость трихостронгилид у ягнят	121
Возбудители нематодозов желудочно-кишечного тракта овец в Молдавии	46
Возрастные Особенности клинического проявления кожного лейшманиоза в Сирии	20
Иммунопрофилактика стронгилятозов желудочно-кишечного тракта ягнят	120
Инвазированность собак ассоциацией возбудителей гельминтозов	5
Испытание ринтала при трихостронгилидозах овец	4
Изменения поствакцинального иммунитета у крупного рогатого скота, вызванные микстинвазиями	95
Изучение полипаразитизма у овец в Комратском районе	135
Ларвальные тениидозы овец и их профилактика в Республике Молдова	6

Методы диагностики трипаносомозов животных	123
Особенности клинического проявления кожного лейшманиоза в Сирии	19
Паразитоценоз желудочно-кишечного тракта ягнят	119
Патоморфологические изменения в некоторых органах эндокринной системы при стронгилятозах желудочно-кишечного тракта овец	47
Пухоеды (<i>Insecta, Mallophaga</i>) домашних и диких птиц Молдовы и западных областей Украины	157
Трипаносомоз крупного рогатого скота в Того и их профилактика	7
Трипаносомозы крупного рогатого скота в Того и их профилактика	118
Условия выделения пектолитических ферментов гриба <i>Rhizopus arrhizus</i> Fischer	37
Условия концентрирования культуральной жидкости гриба <i>Rhizopus arrhizus</i> Fischer	38
Эпидемиология и лечение кожного лейшманиоза в Сирии	134
Эпидемиология, особенности клинического течения и лечения кожного лейшманиоза в Сирии	140
Эпизоотическая ситуация по ларвальным тениидозам овец в Молдавии	48